...اکونو وسلو ته سخته اړتیا لري

ايرناس آژانس ليکلي چې افغان ولسمشر محمد اشرف غني هم د امريکا له لوري اوکراين ته د وسلو د ورکولو له پرېکړې سره مخالفت څرګند کړی او ويلي يې چې واشنګټن ته په خپل راتلونکي سفر کې به يې په دې اړه له امريکايي چارواکو سره وغږېږي. دا په داسې حال کې ده چې ناټو په افغانستان کې خپل څوارلس کلن پوځي ماموريت پای ته ورساوه او د قاطع ملاتړ په نوم نوی ماموريت يې پيل کړ چې تر ډېره په د افغان ځواکونو پر ملاتړ، مشورې او تجهيز متمرکز کړوي. له دې وړاندې ټولوالي لوټنې د شيکاګو په غونډه کې ژمنه کړې وه چې هر کال به افغان ځواکونو ته ۴.۱ ميليارده ډالر مرسته وکړي چې زياته برخه به يې د امريکا له لوري وي. مخکې له دې ويل شوي وه چې، سږ کال امريکا په افغانستان کې د شاوخوا اووه ميليارده ډالرو په ارزښت وسلې افغان ځواکونو ته ورکړې. خو په دې اړه يې په رسمي توګه څه نه وه ويلي. اخوا د افغانستان لپاره د روسيې ځانګړي استازي ضمير کابلوف د روسيې ايترتاس آژانس ته ويلي چې، هېواد يې غواړي افغانستان ته د پوځي اکمالاتو لپاره يو موافقه ليک تيار کړي

Ketabton.com

...ت ته د ډېرې بودجې د بېلولو غوښتنه وشوه

دامنيت دتامينولو غوښتنه وکړه دوی دغه راز زياته کړه بنځې دانډوليزې ودې او دهېواد ديارلسو محرومو ولايتونو ته دزياتې پاملرنې غوښتنه کوي او غواړي چې دبودجې په وېشلو کې مهم رول ولري دننګرهار او هرات دولايتونو دښځو دچارو رياستو دمشرانو په کچه دښځو د دريځ دټاکنې، دامنيت دتامينولو

غوښتنه وکړه اجرائيه رييس دښځو دچارو وزارت دمشرتابه هيئت منظريو او وړانديزونو ته اورېدلو وروسته له دوی سره ژمنه وکړه چې ددوی ستونزې او وړانديزونه څېړي اجرائيه رييس زياته کړه چې دملي وحدت حکومت به دښځو دچارو له وزارت سره دمرستې دکافي بودجې دبېلولو او

د کورني او بهرني سیاست شنني

سرمقاله
ناسم تبلیغات د افغان ځواکونو هوډ نه شي زیانمنولی

په افغانستان کې د ناټو ماموریت رسماً پای ته رسېدلی او ورسره سم ټولې امنیتي چارې افغان ځواکونو پر غاړه اخیستې دي، د کورنیو ځواکونو مورال خورا لوړ دی او په مخ کې یې هیڅ یوه ترهګره او اورپکه ډله نه شي ټینګېدای، سره له دې، چې د کورنیو ځواکونو شمېره تر اوسه خپل حد ته نه ده رسېدلې او پر مختلفو وسلو او هوایي ځواک نه لري، خو د هغوی هوډ د هیواد او ولس د ساتنې او دفاع لپاره پیاوړی دی، هغوی په پیاوړي هوډ د خپلې ملي واکمنۍ د ساتنې او دفاع لپاره هر ډول قرباني ته چمتو دي. له کورنیو ځواکونو سره ولسي او نړیوال ملاتړ د هغوی د پیاوړتیا بل لوری دی، امریکا او ناټو ژمن دي، چې له افغانستان سره به یې د امنیتي تړونونو له مخې د کورنیو ځواکونو په روزنه او پیاوړتیا کې خپله دنده په ښه توګه تر سره کړي، دري ورځې وړاندې، دوشنبه، په کابل کې د ناټو ځواکونو پوځي ماموریت په رسمي توګه رسماً پای ته ورساوه، د دغه کار تود هرکلی وشو او افغان حکومت، امریکا او ناټو په ویاړ سره وايي، چې کورني ځواکونه اوس پیاوړي دي او ورسپارل شوي ماموریت تر سره کولی شي، کورنیو ځواکونو له دې وړاندې ناټو او افغان حکومت ته خپله میړانه ښکاره کړې او سږکال یې نه یوازې د نوي سلنې برخې امنیتي چارې پر غاړه لرلې، بلکې ټول پوځي عملیات یې هم رهبري کول. امریکا د له افغانستان سره د امنیتي تړون په لړ کې دا منلې، چې د نوو کلونو لپاره به شپږدېرش نیم ملیارده ډالره د افغان ځواکونو د روزنې او پیاوړتیا لپاره ورکوي، دا ډېره ستره پانګه ده، چې پرې افغان ځواک تر ډېره پیاوړی کېدای شي، دغه راز امریکا او ناټو ژمنې کړې، چې د افغان ځواکونو لپاره به هوایي ځواک هم رغاوي په هیواد کې پوځي اکاډمۍ بل ستر بسته ده، چې د کورنیو ځواکونو په روزنه کې مهم رول لوبوي، ناټو هم له دې وروسته د کورنیو ځواکونو روزنیز ماموریت پیلوي، خو له بده مرغه، چې یو شمېر رسنۍ او بهرنۍ کړۍ داسې ناسم تبلیغات کوي، چې ګنې د نړیوالو ځواکونو تر وتو وروسته به افغان ځواکونه ونه شي کولی، چې د هیواد دفاع او ساتنه وکړي، خو داسې نه ده، موږ چې کورني ځواکونه په ستر ازمون کې دي، خو تر دغه ازمونه تر ډېره وتلي دي، هغوی به دانه کړي، چې په یوازې سر پوځي عملیات کوي او هم یې په مخ کې څوک نه شي ټینګېدای، نو دا پوچ او ناسم تبلیغات به د هغوی پیاوړي هوډ مات نه شي کړای، بلکې لا یې پیاوړی کوي، شاید ډېر وسله وال مخالفین د بهرنیو ځواکونو د پوځي ماموریت تر پای ته رسېدا وروسته بغاوت پرېږدي، ځکه اوس په هیواد کې هیڅ د جګړې دلیل نشته او هغوی، چې د بهرنیو ځواکونو شتون یې په نامه اوس په د سولې نه تېر او د هیواد د ابادۍ له کاروانونو سره یو ځای کېږي، خو یوه مسئله د انتیسټي وړ ده او هغه دا چې که بهرنۍ او ګاونډي هیوادونه په افغانستان کې د خپلو ناروا موخو لپاره لاسوهنې ته پای ورکړي، نو په افغانستان کې ژر سوله راتلای شي، دلته پر دغو مغرضو هیوادونو غږ کوو، چې نور د افغانستان له ورانولو لاس په سر شي او د دې پر ځای د افغانستان له ترانزیټي موقعیت او طبیعي زېرمو په مطلوبه توګه د خپل اقتصاد د پیاوړتیا لپاره ګټه پورته کړي

میلاد ناجی بشریت، انقلاب عظیمی در جهان برپا کرد

عزیزی

ناگفته پیداست که میلاد حضرت محمد «ص» این ناجی بشریت، انقلاب عظیمی بود که با ولادت مسعودش جهان را دگرگون ساخت و بنده‌گان رابه سوی پروردگار عالمیان دعوت وایشان را از ورطه هلاکت ها و بدبختی ها به طرف سعادت سوق داد وجهان نوین را به اساس شریعت پاکش با طلیعه تابناک خورشید سعادت منور ساخت. اگر به اوراق زرین تاریخ اسلام نظر بیاندازیم به خوبی در می یابیم که حضرت محمد (ص) پیغمبر انقلاب آفرین در سپیده دم روز دو شنبه دوازدهم ماه ربیع الاول سال ۵۷۱ میلادی در شعب بنی هاشم دیده به جهان گشوده و انقلاب عظیمی را برپا داشت چنان که مادر آن حضرت (ص) گفته است «هنگامی که او تولد شد نوری از وجودم برآمد که قصر های شام در برابر آن روشن شد» در روایات دیگری آمده است که در هنگام ولادت شان چهارده ستون از ایوان کسری در هم شکست وفروریخت، دریاچه ساوه خشک شد و وادی سماوه پرازآب شد و آتشکده های فارس در آن شب خاموش گردیدند وجود محمد (ص) سراپا رحمت و اعجاز بود هر حرکتی که از وی به ظهور میپیوست خیر و رفاهی بدنبال داشت وآن حضرت (ص) به اثر راستکاری و صداقت خویش در اعمال خود به محمد امین مشهور ومسمی گردید چنانکه هر نزاعی که در محیط زندگی او و اقوامش اتفاق می افتاد آنرا با درایت و کاردانی خاص حل وفصل میکرد

سران قبایل که در مکه به خاطر گذاشتن حجرالاسود اختلاف خیلی عظیمی میان شان وجود داشت آنرا به صورت خوبتر از

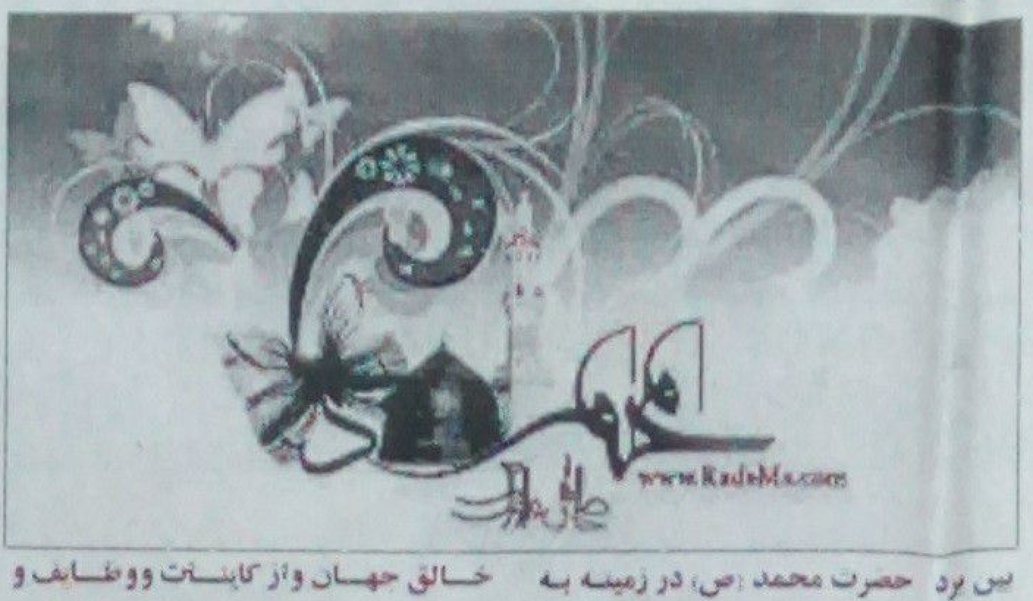

بین برد حضرت محمد (ص) در زمینه به ابتکاری دست زد که نه تنها موجب قطع نزاع و جنجال بین سران قبایل گردید بلکه وسیله ای شد، تا دشمنی های سابق به دوستی ها تبدیل گردیده و فضای سالم تر و مطمین تری بوجود آید همان بود که ذات مبارک حضرت محمد (ص) وارد صحنه گردید و چادر مبارک خود را به زمین هموار کرد و حجر الاسود را بالای آن گذاشت و از سران قوم دعوت به عمل آورد تا از کنار چادر گرفته وسنگ را به محل اصلی اش انتقال بدهند و چنان هم شد و همه به تدبیر، راستی و درست کاری شان تصدیق کردند.

محمد (ص) ۴۰ساله بود که به رسالت افتخار یافت و به رهنمایی بشر آواره و سر گردان موظف گردید او از آگاهی و دانایی خالق جهان واز کاینات ووظایف و مسوولیت بنده‌گان خدا (ج)، در برابر آفریدگار عالم حرف ها گفت و مردم را به دین اسلام دعوت کرد وی پیوسته میگفت «ای مردم خدای یگانه راپپرستید واسلام دین شماست واز هدایات حکمتبار آن پیروی کنید» ای مردم خدای شما یکی ولاشریک است عرب را امتیازی برعجم و عجمی را فضیلتی بر سرخ پوست نیست ایشان به مدیاران جانباز و فداکار خود به نشر وتوسعه اسلام پرداخت و بزرگ ترین دستور الهی (قرآن) را جهت رهنمایی انسانها به ارمغان آورد و معجزات بزرگی را جهت حقانیت و ثبوت ادعای خود به منکرین زمان به نمایش گذاشت که در مدت ۲۳سال رسالت کم کم به او نازل گردید ودل مشتاقان راه حق رابانور ایمان روشن گردانید

محمد(ص) انسان بود و همانند انسانهای دیگر زندگی میکرد، همانند انسانهای دیگر میاند بشید ولباس خود را خودش شستشو میکرد. به بزرگان حرمت داشت و به خوردان اظهار شفقت میکرد هرگاه در کوچه طفلی را میدید که بد ریافت منزلش عاجز شده است آنرا در آغوش میکشید وبه چشم و سرش بوسه میزد واو را به دریافت خانه اش کمک می نمود و همواره میگفت هر که به خوردان و اطفال ما شفقت و ترحم نکند و بزرگان را قدر شناسی ننماید و به دانشمندان ما حرمت نکند از ما و از جمله ما نیست و هیچ کسی نمی توانست در سلام دادن ازاو پیشی گیرد حضرت جابر بن عبدالله ابن گفته رسول خدا را نقل می کند که می فرمودند

پنج چیز به من داده شده که پیش ازمن به هیچ کسی داده نشده است

۱. با انداختن ترس ور عب (در قلب دشمن) از فاصله (دور ودرازی) به اندازه یک ماهه راه از نصرت الهی برخوردار شدم

۲. روی زمین برایم مسجد و سبب طهارت ساخته شد، از این رو، هر که از امتم وقت نماز را در یافت هر جاباشد نماز بخواند

۳. با آنکه پیش از من غنیمت به هیچ کسی حلال نبود، اما به من حلال شد.

۴. و به من حق شفاعت اعطاگردید

۵. وپیش از من هر پیغمبر تنها به قوم خودش فرستاده میشد، اما من به عنوان یک رسول به سوی همه انسان ها فرستاده شده ام

پس ای برادر و هموطن مومن! به زیور اخلاق و سجایای نیک وعالی آن حضرت (ص) روح و روان خود را آراسته کن ودست از قتل و برادر کشی بر دارواز تخریب کشور آبایی ات پرهیز و به عنوان مومن و مسلمان وامت آن حضرت (ص) خود را به جهانیان معرفی کن و در همه امور زندگی از قرآن مجید احادیث و سنت آن بزرگمرد تاریخ جهان اسلام، انسان و انسانیت پیروی کن و افکار و هدایات روشنایی بخش آنرا با خلوص نیت، صفای باطن و عزم متین پیاده کن، انشاالله در دنیا و آخرت کامیاب و هرگز شرمسار نخواهی شد.

د ملي پروژو کنټرول او پیاوړي مدیریت سخته اړتیا ده

تمیم

افغان حکومت ته نور په هیواد کې د ملي پروژو پر سر معامله او یا د هغوی ناسم مدیریت د منلو نه دی، ددې لپاره افغان ولسمشر ښاغلي محمد اشرف غني په خپل منشور کې خورا اغېزمن پلانونه وړاندې کړي او پر دغو پلانونو به ډېر ژر کار پیل کړي. د ټول کنټرول یا د ملي پروژو مسوولین به ور کسان ګماري او نور نه پرېږدي، چې د ملي پروژو پر سر سودا وشي، ځکه په تېرو دیارلسو کلونو کې د ملي او سترو پروژو ټرونونه خو خو ځله پلورل کېدل او دا ټرونونه، چې د نړیوالې ټولنې په مرسته تر سره کېدل، په اصل کې د غیر ملکي کسانو او یا هم د تش په نامه بهرنیو ژباړنو له خوا را اېسل کېدل او بیا په خو خو لاسونه پلورل کېدل، په پای کې به څه پاتې نه شول او هر څل به پر بو او بل شرکت د پلورلو په لړ کې ان ترې بېکې وشکول شوې، وروستي شرکت به بیا هم د بهمه او ملي پوروژه پر داسې کیفیت جوړه کړه، چې تر بشپړېدو وروسته به سم ښتني (نړېدلې)، په تېره بیا د سړک جوړولو پروژې، چې له شا به ورسې له منځه تللې، خو دا کړنې په هیڅ توګه د نوي حکومت لپاره د منلو نه دي، پرون هم په همدې موخه جمهور رییس محمد اشرف غني، د فوایدعامې وزارت چارې له نږدې څخه و ارزولې جمهور رییس غني د فواید عامې وزارت له چارواکو سره د لیدنې پرمهال د پروژو کنټرول کمزوری وباله او

ټینګار وکړ چې ټولې لویې پروژې دې کنټرول او په هره اونۍ کې دې د هغو د څرنګوالي په اړه چټله ده ته ریوټ ورکړل شي» د فواید عامې وزارت باید ۹۰ سلنه تخنیکي او لس سلنه اداري وي، چې خپلې اصلي تخنیکي دندې په موثر ډول ترسره کړای شي. د دغه وزارت د پیاوړتیا لپاره چې هر ډول امکانات او پانګونې ته اړتیا وي، ورته برابره کړای شي» هغه ښاغلي د فواید عامې په وزارت کې ستونزو ته د اشارې په ترڅ کې ووېل، له بده مرغه په تېرو ۱۳ کلونو کې د انجنیرۍ پر بنسټي ظرفیتونو چې د سړکونو د ساتنې او خارنې او د پروژو د مدیریت په برخو کې ورته اړتیا ده، کار نه دی شوی. جمهور رییس غني د عرضې او تقاضا ترمنځ اړیکې ته د اشارې په ترڅ کې څرګنده کړه چې د فواید عامې او لوړو زده کړو وزارتونو ترمنځ باید قوي همغږي موجوده وي او داسې یو چوکاټ رامنځته شي چې له مخې یې کاري ځانګې وسنجول شي او بیا د کابل پولیتخنیک پوهنتون او د کابل پوهنتون د انجنیرۍ پوهنځي د ۲۱ پېړۍ د اړتیا له مخې خپل نصاب عیار کړي

جمهور رییس ټینګار وکړ چې افغانستان باید د دغه کلیدي وزارت له لارې ثروت ټولانه کړي چې د دغه کار لپاره د سړک جوړونې د څرګندو ستندردونو موجودیت ته اړتیا ده

جمهور رییس محمد اشرف غني ټینګار وکړ چې موږ باید د پروژو د پلان جوړولې، ډیزاین او عملي کولو ۷ مخ

د افغان امنیتي ځواکونو د سرښندنو او اتلولیو د ستایلو له پاره د مرغومي میاشتې ځانګړې کېدل یو پرځای ګام دی

ددې لپاره چې دافغانستان دخپلواکۍ، ملي واکمنۍ، ځمکنۍ بشپړتیا، دسولې او ملي یووالي ددښمنانو دادسیمې او نړۍ دمغرضو استخباراتي شبکو دکلونوکلونو روزل شویو، تغذیه شویو او وسله واله شویو مزدورانو، ګوډاګیانو اوتالي څټو دخپلو په لاره کې دافغانستان دویاړلو امنیتي ځواکونوزیاتو سرښندنو، له ځانه تېرېدنو اوتلولیو پوره هرکلی اوستاینه شوې وي اونورهم خپل هیواد اوخلکوته دخدمت کولو له پاره وهڅول شي، نودافغانستان دملي اردو، ملي پولیسو اوملي امنیت په ګډون دټولو امنیتي ځواکونو دستراواعلی سرقوماندان په توګه دمرغومي روانه میاشت دهیواد دامنیتي ځواکونو دسرښندنو اوسترو بریاوو له پاره ځانګړې کړه اوپه دې اړه یې حکم صادر کړ چې دهیواد ټرسنیزه ګډون اړوندې اداري په دغو ، ناسټو، او کنفرانسونو کې دغه ځانګړې شوي میاشت ونمانځي او په ترڅ کې دې افغان امنیتي ځواکونه وستایي او نور دې هم وهڅوي

دا چې له یوې خوا له افغانستان څخه د امریکې، ناټو او ایساف په ګډون د نړیوالو ایتلافي ځواکونو د وتلو وروستي تاریخي او برخلیک ټاکونکې لېنه تېره شوه او د افغانستان د ټولو امنیتي چارو د پرمخ بیولو ستر مسئولیت د افغان امنیتي ځواکونو پر اوږو ولوېد او له بلې خوا د افغانستان تاریخي دښمنان دا د سیمې او نړۍ د مغرضو استخباراتي شبکو د کلونو کلونو روزل شویو او وسله والو شویو ایجنټانو او مزدورانو د ښځو، ماشومانو او بوډاګانو په ګډون د بې ګناه او بې دفاع خلکو د بې رحمانه او وحشیانه وژلو له پاره په سنګرونو کې ځای نیولی دی او د سولې، ازادۍ، ملي یووالي او پر خپل یو موټي افغانستان ټول مین افغانان او په سر کې یې افغان امنیتي ځواکونه دېته پوره تیاری او چمتووالی لري چې د تاریخ په دغې حساسې مقطع کې له افغانستانه د بهرنیو ځواکونو له وتلو وروسته په بریالیتوب سره د هیواد د امنیتي مسئولیتونو د لیږدونې د بهیر له بشپړېدو وروسته د هیواد د خپلواکۍ، ځمکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ او ملي یووالي له دښمنانو سره ډغرې ووهي او د وخت د انګلیسي استعمار او سرو روسانو د ایجنټانو په څېر یې له ماتې ماتوونکو او خوله ماتوونکو ګوزارونو سره مخ کړي او د افغانستان پرضد د هغوی ټولې شومې توطئې او ناوړه پلانونه د هغوی پر خوب او خیال بدل کړي او داسې یې له خاورو سره خاورې کړي چې په اړه یې دغه شعر صدق وکړي

لاتر اوسه یې ماغزه په کرار نه دي
چا چې ماسره وهلی سر په سنګ

دی

لکه چې یادونه وشوه د افغانستان منتخب جمهور رئیس محمد اشرف غني هم یادو مهمو او سترو ټکو ته په پام سره یو ځانګړی حکم صادر کړی دی او په کې ویلي یې دي چې د ۲۰۱۴ میلادي کال په پای ته رسیدو سره د نړیوالې امنیتي همکارۍ (ایساف) له ځواکونو څخه د افغانستان د اسلامي جمهوریت امنیتي ځواکونو ته دامنیتي مسوولیتونو دلېږدونې بهیر بشپړ شو د ۲۰۱۵ میلادي کال دلومړي ورځې له پیله، زموږ دهیواد امنیتي قوتونه په مستقلانه ډول دخپل هیواد دخپلواکۍ، مځکنۍ بشپړتیا او دملي واکمنۍ دادمه دفاع او ساتنه کوي. دهیواد، خلکو او دافغانستان داسلامي جمهوریت د دېرلو امنیتي قوتونو په ژوندانه کې دغه دوه سترو تاریخي مناسبتونو دلمانځنې او درناوي په موخه دمرغومي میاشت باید دهیواد دامنیتي ځواکونو دمیړانې او زړورتیا دنمانځنې او ستاینې دمیاشتې په نامه ونومول شي، ونمانځل شي او ځانګړې شي. دهیواد ټول دولتي بنسټونه او ټولنیز او رسنیزې سازمانونه ددغو مناسبتونو دنمانځنې دپرتمینو مراسمو اوتدبیرونو په برخه اوګټور انعکاس کې خپل هیواد پال رول ولوبوي او دغه راز ترڅنګ یې د امنیتي مسوولیتونو دلېږدونې دبهیردبریالي بشپړېدو دنمانځنې او دهیواد په مستقلانه دفاع کې د افغان امنیتي ځواکونو دمېړانې او زړورتیا دنمانځنې دورځو تدارکاتي کمیسیون هم باید په یادو برخو کې خپلو فعالیتونو ته سازمان ورکړي نړیواله ټولنه او همدارنګه د سیمې هیوادونه باید د بشر د ډېر ستر اوګډ دښمن په توګه له ترهګرو او د حقاني د تروریستي ډلې په څېر پر هغوی پورې د ترلو تروریستي شبکو د خپلو او د هغوی د خالو د رنګولو له پاره په پوره صداقت او اخلاص سره له افغانستان سره خپلو ژمنو ته د عمل جامه وراغوندي او د افغانستان په ګډون دې د سیمې د هیوادونو خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ځمکنۍ بشپړتیا د دغه ډول وحشي صفته دښمنانو او پلیدو عناصرو له ګواښونو وژغوري. که چیرې دهیواد میړني، باتور اوویاړلي امنیتي ځواکونه زیات وهڅول شي، زیات مالي امکانات په واک کې ورکړ شي، پوره تجهیز او سمبال شي، نو بیا پردې پوره باوردی چې دافغانستان تاریخي دښمنان اودهغوی سیمه ییز او نړیوال استخباراتي بادارانو به ډېر ژر پرګوندو کړي، دپاتې شونو جرړې به یې بېخې وچې کړي او خولې به یې له خاورو او ایرو ډکې کړي اوله خپلو شوملو طنو سره یو ځای به یې دتاریخ تورو اوژورو کندونه وسپاري

دیادونې وړ ده چې د تېرې یکشنبې په ورځ په کابل کې د ناټو ځواکونو د بولې رسمي مراسمو پرمهال په دې هیواد کې د خپل جګړه ییز ماموریت د پای ته رسېدو اعلان وکړ په دې اړه اوباما په یوه اعلامیه کې ویلي "اوس زموږ د نارینه او ښځینه پوځیانو په قرباني ورکولو سره، د امریکا په ټول تاریخ کې اوږده جګړه او جګړه ییز ماموریت په مسوولانه ډول پای ته ورسېد"، دې زیاتوي: «موږ تر نورې نړۍ ډېر خوندي یو او زموږ هیواد ډېر خوندي دی، ځکه چې د القاعدې شبکې مهمې ځالې مو له منځه یووړې او د ترهګرو پلانونه مو شنډ کړل په افغانستان کې د امریکا حضور افغانانو ته دا فرصت ورکړ چې خپل هیواد ورغوي او لومړی ټاکنې وکړي، همداشان د دوی د هیواد په تاریخ کې په لومړي ځل په دیموکراتیک ډول واک ولېږدول شو.»

اوباما منې چې «افغانستان لاهم یو خطرناک ځای دی، ځکه چې د افغان حکومت په غوښتنه به په افغانستان کې د امریکا او ایتلافي ملګرو هیوادونو یو شمېر محدود پوځیان د افغان ځواکونو

پرتمین همت یار

د مرستې او روزنې او همدارنګه د القاعدې شبکې او ترهګرو د خپلو د عملیاتو لپاره پاتې شي» ناټو هود لري چې په افغانستان کې تر دې دیارلس زره پوځیان د افغان امنیتي ځواکونو د روزنې مشورې اوملاتړ لپاره پرېږدي. د خپلو ربوټونو له مخې، په تېرو ۱۳ کلونو کې په افغانستان کې د ایساف ټرټولره ۳۴۸۵ پوځیان وژل شوي، او په افغانستان کې په تېرو ۱۳ کلنۍ جګړې تردې زر میلیارده ډالره لګېدلي دي. اوباما - چې په عراق او افغانستان کې یې د جګړې ختمول د خپلې مشرۍ له تومرښوبونو ګڼلي وو - ویلي چې « وروستي ۱۳ کلونه زموږ د هیواد او وسله وال ځواک لپاره یوه آزموینه وه، خو په عراق او افغانستان کې د ۱۸۰ زره پوځیانو په مقابل کې کله چې زما مسوولیت پیل شو، اوس موږ ۱۵ زره پوځیان په دواړو هیوادو کې لرو »

بله خوا، د امریکا د دفاع متقاعد کېدونکي وزیر چک هېګل په یوه بله وینا یانه کې ویلي « د امریکا متحده ایالتونه همه پوځي مسوولیت پای ته رسوي، چې د ۲۰۰۱ کال د سپټمبر د ۱۱ مې له پېښو وروسته پیل شوي او د ۲۰۱۵ کال په پیلېدو پای ته رسېږي»

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغتيا او ژوند

د وينې لوړ فشار په طبيعي ډول کنټرول کړئ

د وينې لوړ فشار يو له ډېرو عامو ناروغيو څخه دی چې مختلف لاملونه لري. دا لوړ فشار د زړه د ناروغيو او دعصبي ژګونو د له منځه تللو سبب ګرځي چې د انسان د مرګ لامل هم کېدی شي. دلته مو له هغو کورنيو درملو سره اشنا کوو چې په مرسته يې د وينې لوړ فشار

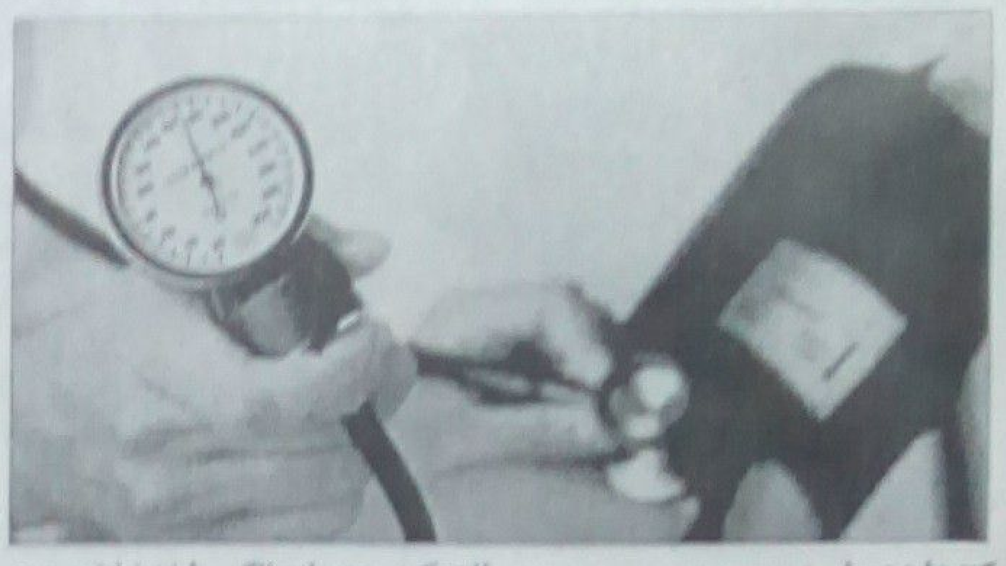

کنټرولېدی شي:

۱ - اوړه يو له هغو خوړو څخه ده چې د وينې لوړ فشار کنټرولوي چې اوس د پوډر او ګولۍ په شکل هم پيدا کېږي.

۲ - هاوترون (Hawthron) نومې ځنګلي بوټی د وينې فشار نارمل ساتي.

۳ - په کبانو کې موجود غوړ دخپلو ورځنيو خوړو يوه اړينه برخه وګرځوئ.

۴ - هغه خواړه چې په خپل ترکيب کې فوليک اسيد (Folic Acid) لري له زيات نه زيات استعمال کړئ.

۵ - خپل خواړه په جدي توګه کنټرول کړئ. کوښښ وکړئ چې هره ورځ زياته اندازه ميوه او سبزيجات، غوړ نه لرونکي خواړه، لږ غوړ لرونکي لبنيات او وچې ميوې استعمال کړئ.

۶ - د قندي موادو لکه بوره او غوړ لرونکي خواړه استعمال کم کړئ او که ممکنه وي لو ځان لرې وساتئ. څېړنو ثابته کړې چې له مالګې څخه زيات بوره د وينې فشار لوړوي.

۷ - په خپلو ورځنيو خوړو کې هغه غذايي توکي انتخاب کړئ چې زياته اندازه کلسيم، مګنيزيم او پوتاشيم لري.

۸ - پر پېلابېلو لارو سره کوښښ وکړئ خپل اعصاب ارام وساتئ. له ملګرو سره چکر وهل به مو اعصاب ډېر ارام کړي.

۹ - د هېندوانې وچ او پاخه زړي په شريانونو کې د وينې جريان له بهتر کولو سره د وينې لوړ فشار کنټرولوي.

۱۰ - اوبه، شلغم، شات او سيلري (Celery) نومې سابه د وينې لوړ فشار په کنټرولولو کې ډېره مرسته کوي.

۱۱ - هلوند کولو طريقه بدلول د وينې د لوړ فشار لپاره تر ټولو غوره درملنه ده. خپل وزن نارمل وساتئ، د مالګې استعمال کمول او صحي خواړه خوړل به مو د وينې لوړ فشار شکايت له منځه يوسي. هېره دې نه وي چې ذهني فشار د وينې لوړ فشار ته ډېر مضر دی. که غواړئ د وينې فشار مو لوړ نه شي نو له ذهني فشاره ځان وژغورئ.

يادونه: پورتني خواړه او لارې چارې يوازې د وينې لوړ فشار کنټرولولو لپاره دي. هغه کسان چې د وينې ټيټ فشار لري دغه طريقې او خواړه دې نه عملي کوي.

په چلم کې استعمالېدونکي تمباکو د وينې د سرطان سبب ګرځي

په افغانستان، پاکستان، هندوستان او اوس په ځينو اروپايي هېوادونو کې هم چلم څکل عام شوي او خلک په دې فکر دي چې چلم به د سګرټ څخه ډېر خطرناک نه وي. نوې څېړنه ښيي چې په چلم څښوونکو کسانو کې د وينې سرطان ډېر په چټکتيا سره خپرېږي چې د سرطان خپرېدو سرعت په چلم کې نسبت سګرټ ته څو ځلې زيات دی. د امريکا سين ډياګو پوهنتون کې شوي دغه څېړنې په اساس د چلم څکلو پر مهال کله چې هوا بدن ته داخلېږي نو له ځان سره د بينزين کيمياوي مواد هم انتقالوي کوم چې په وينه کې موجود سپين ذرو شمېر زياتوي او وينې خطرناک ناروغۍ ليو کيميا سبب ګرځي. دغه څېړنه کې د ۱۰۵ چلم څښوونکي کسانو ټيسټ بولو نمونه له چلم څکلو مخکې او وروسته وځېړل شوه سربېره پر دې د ۱۰۳ هغو کسانو ټيسټ بولي هم وځېړل شوې کوم چې چلم نه څښي خو په هغو ځايونو کې چې چلم څکل کېږي موجود وي. له څېړنې څخه معلومه شوه هغه کسان چې چلم څښي د هغوي په بدن کې بينزين له ماتېدو څخه د ايس فينايل مرکپټيورک اسيد

(s- phenylmercapturic acid) نومې خطرناک مرکب څلور ځلې زيات نسبت هغو کسانو ته چې خپله چلم نه څښي خو هغو ځايونو کې چې چلم څکل کېږي موجود وي توليدېږي. د څېړنې مسول وويل دا لومړی ځل دی چې کورونو او کوڅو کې په چلم څښوونکو کسانو څېړنه ترسره کېږي او دې څېړنې ثابته کړه چې د چلم څښوونکو کسانو وينه کې بينزين ډېر زيات وي او په چلم کې استعمالېدونکي تمباکو نسبت نورو ډولونو ته ډېر زيات خطرناک دي. څېړونکو خبرداري ورکړی هغه کسان چې چلم نه څښي خو بيا هم چلم څښوونکو په مجلسونو کې ګډون کوي د چلم لوګي د هوا تنفس کولو پر مهال د هغوي بدن ته داخلېږي کوم چې د هولرليو کيميا ناروغۍ سبب ګرځي.

اوبه څښل د خطرناکو ناروغيو اسانه درملنه ده

د پاکو اوبو څښل انساني بدن لپاره تر ډېرو درملو ګټور بلل شوي دي. د چين او جاپان خلک تل د خوړو پر مهال ګرمې اوبه څښي او دې سره د هاضمې نظام روغ جوړ وي او د دې پر خلاف د افغانستان او يو شمېر نورو هېوادونو اوسېدونکي د خوراک پر مهال يخې اوبه څښي او د طبي کاربوهانو په وينا دې سره د معدې او سرطان ناروغۍ پيدا کېدای شي. که په خالي خېټه اوبه وڅښو، نو ډېرې ګټورې دي او که سهار وختي يې په نهاره وڅښو، نو له ډېرو ګوابنده او خطرناکو ناروغيو به مو وژغوري. ډاکتران وايي، که د دوی په بوول شوې طريقه اوبه وڅښل شي، نو د وينې لوړ فشار او د شکرې ناروغۍ به يوه مياشت کې له منځه ځي او د معدې ناروغۍ او قبضيت به لسو ورځو کې ورکېږي

په نهاره د اوبو څښلو طبي طريقه

کله چې له خوبه راپورته شئ، نو د ... سره سمدستي بايد څلور ګيلاسه اوبه وڅښئ، چې مقدار يې يو ليټر کېږي. په لومړيو ورځو کې د دومره ډېرو اوبو څښل ستونزمن وي، خو ورو ورو ورسره عادت کېږئ او څومره چې څښلې شئ ځان ترې مه درېغوئ. له دې وروسته خپل غاښونه ومينځئ او تقريباً يو ساعت وروسته سباناري «د سهار چای» وکړئ. د سهار له چای وروسته تر دوو ساعتونو له هر ډول خوراک او څښاک څخه به بشپړه توګه ځان وساتئ، نو په ډېره لنډه موده کې مو به بدن کې مثبتې نښې او بدلونونه وګورئ.

که د خولې له بدبويۍ کړېږئ؛ دا کړنې ولولئ

د خولې بد بوی ډېر لاملونه لري چې له هغو څخه د ګردې ناروغۍ، دهاضمې سيستم خرابوالی، د وينې د شکر زياتوالی او دځيګر ناروغۍ د يادولو وړ دي. د خولې بد بوی د ځينو ناروغيو سربېره غاښونو ته پاملرنه نه کول، د خولې مختلفې ناروغۍ او د خولې وچوالی له امله هم رامنځ ته کېدی شي. د خولې بد بوی له منځه وړلو لپاره د ورځې دوه ځلې بايد غاښونه برس شي تر څو خوله کې پاتې غذايي مواد، باکتريا او له منځه تللې حجرې ووېنځل شي؛ خو په ياد ولرئ د خولې بد بوی د غاښونو خرابوالی له امله هم پېښېږي چې بايد ډاکټر ته مراجعه وشي. دلته هغه کورنۍ لارې چارې درښيو چې د خولې بد بوی له منځه وړلو کې به مو مرسته وکړي.

۱ - **چای وڅښئ:** څېړنو ثابته کړې چې په شنه او تور چای کې د پوليفينول په نامه مواد موجود دي چې په خوله کې بد بوی زياتوونکي باکتريا زياتېدو مخه نيسي. پوليفينول په خوله کې د موجود باکتريا د هايدروجن سلفايد توليدولو مخه نيسي.

۲ - **خوله د زنک لرونکي مايع په وسيله مينځل:** زنک په خوله کې د سلفر مرکباتو مخه نيولو سره د خولې بد بوی له منځه وړي.

۳ - د خولې بوي ښه کولو لپاره ځينې بوټي استعمال کړئ: ځينې بوټي لکه نعنا، ګشنيز او ترخون د خولې بد بوی له منځه وړلو سربېره د خولې بوی ښه کوي. د خولې بوی ښه کولو لپاره ياد شوي بوټي بايد يو دقيقې لپاره وژول شي.

۴ - خوله خپل ترکيب کې الکول لرونکي مايعاتو په وسيله مه وينځئ، ځکه چې د الکول هر ډول د خولې بد بوی لامل ګرځي.

۵ - **ډېر مايعات وڅښئ:** د اوبه او نورو مايعاتو زيات استعمال به مو خوله تازه او مرطوبه وساتي. د چينايي درملنو په اساس د خولې بد بوی د ځيګر زياتې تودوخې له امله هم کېدی شي چې دغه تودوخه د اوبو، مايعاتو او ځينو سبزيجاتو په مرسته له منځه تلی شي.

۶ - **له ذهني فشاره ځان وژغورئ:** په ډېرو خلکو کې د خولې بد بوی ذهني فشار له امله رامنځ ته کېږي. ذهني فشار به خوله کې د سلفر مرکبات توليدولو سبب ګرځي چې له امله يې د خولې ښه بوی له منځه ځي.

دغه خواړه به مو له سرطان څخه وژغوري

شايد ډېرو کسانو ته د منلو وړ نه وي خو په نړۍ کې ۲۵٪ سرطان د خوړو له امله را منځ ته شوي که خپل ځان له سرطان څخه ژغورل غواړئ نو داسې خواړه استعمال زيات کړئ چې ساتنې

په بدن کې د حجرې له منځه تللو مخه نيسي. ميوه او دسبزيجاتو مختلف ډولونو استعمالول انسان د سرطان له مختلفو ډولونو څخه ژغوري. کوم خلک چې د ورځې څلور ځلې ميوه استعمالوي په هغوی کې د سرطان خطر ۵۰ سلنه نسبت هغو کسانو ته چې د ورځې دوه ځلې ميوه استعمالوي کمېږي. دلته مو له هغه خوړو سره اشنا کوو چې د سرطان په مخنيوي کې مهمه ونډه لري.

۱ - **سره مڼه:** څېړنو ثابته کړې چې سره مڼه او هغه سابه چې سرو مڼو ته ورته خواص لري په موږکانو کې د سينې له سرطان څخه مخنيوی کوي. سور بوټکي لرونکي سابه او ميوې په بدن کې د سرطان حجرات له منځه وړي او په بدن کې د پروټين توليد زياتولو سربېره په ښځو کې د سينې دسرطان لامل کېدونکي هارمونونه له منځه وړي چې په دې ډول د سينې له سرطان څخه مخنيوی کوي.

۲ - **ام:** څېړنې ښيي هغه ښځې چې زياته اندازه ام استعمالوي په هغوی کې د سينې دسرطان خطر کمېږي. څېړونکو د پوليفينول (Polyphenol) په نامه موادو ځېړل په دغې څېړنه کې تانين (Tannin) نومې موادو ته کوم چې د سرطان څخه مخنيوی کوي خاصه توجه شوې وه. تانيک اسيد (Tannic Acid) کوم چې په ام کې په زياته اندازه پيدا کېږي د پوليفينول يو ډول دی چې نسبت نورو ته ښه خوند لري. دا ثابته شوې چې پوليفينول په بدن کې د حجراتو د ټوټه کېدو مخه نيسي.

۳ - سټروس: سټروس کورنۍ ميوې لکه نارنج، ليمو او کامکورت زياته اندازه ويټامين سي لري. ويټامين سي د معدې سرطان، دحنجرې سرطان، د سينې سرطان او د سږو په سرطان اخته کسانو ته ډېر زيات ګټور دی.

۴ - **هاوترون** (Hawthron): يو ډول بوټی دی چې په دښتو کې په زياته اندازه پيدا کېږي. دغه بوټی د هاضمې نظام د ښه کولو او د وينې جريان (کولسټرول)، له منځه وړلو لپاره ډېر استعمالېږي. دغه بوټی د سرطان حجرې له منځه وړي او زياته اندازه ويټامين سي لري. دغه خواړه د معدې او سينې د سرطان په مخنيوي کې ډېره زياته مرسته کوي.

۵ - **عناب** (Jujube): دغه خواړه زياته اندازه بي کاېروټين (B-Carotene)، ويټامين سي او د بي ويټامينو غوره منبع ده. دغه خواړه زياته اندازه ټرايټرپينايډ (Triterpenoids) لري کوم چې د سرطان له منځه وړونکي مواد دي.

۶ - **کيوي:** کيوي د ويټامين سي غوره منبع ده چې د نارنج څخه ۱۲-۴ ځلې، مڼې څخه ۳ ځلې او انګور څخه ۴۰ ځلې زياته اندازه ويټامين سي لري.

د وينې د کولسټرولو ستونزې

په هغو ناروغانو کې چې د زړه د رګونو ناروغي لري، د وينې د کولسټرولو راټيټول د مرګ و مير د کموالي سبب کېږي، همدارنګه په نرانو او ښځو کې په متوسطو او لوړو عمرونو کې د زړه د ناروغيو د برګشت سبب کېږي (ثانوي وقايه). په هغو ناروغانو کې، چې د زړه د رګونو ناروغي نلري، د کولسټرولو راټيټول د قلبي وعايي حملو د کموالي سبب کېږي. هغه پلګونه (د غوړو ټوټې) چې د اتيروسکلروزس په ناروغانو کې د شريانونو پر ديوالونو نښتي وي، زياتره برخه يې کولسټرول دي، چې د دې کولسټرول زياتره برخه LDL جوړوي. هر څومره چې HDL لوړ او LDL کولسټرول ټيټ وي، د زړه د اکليلي اوعيو د اتيروسکلروزس ناروغي کمې وي. LDL بايد له 100 ملي ګرام في ديسي ليټر کم وي. HDL بايد په نرانو کې له 45 ملي ګرام في ديسي ليټر او په ښځو کې له 50 ملي ګرام في ديسي ليټر څخه لوړ وي. هغه څېړنې چې تر 65 کالو څخه په کم عمره کسانو کې تر سره شوېدي، ښيي، چې په کومو ناروغانو کې چې کولسټرول له 230 ملي ګرام في ديسي ليټر څخه لوړ وي، د مرګ و مير خطر يې ۱۰ سلنه دی؛ په هغو ناروغانو کې چې کولسټرول له 170 ملي ګرام في ديسي ليټر څخه زيات وي، د مرګ و مير خطر ۳ سلنه دی. د LDL کولسټرولو د هرو 10 ملي ګرام في ديسي ليټر په لوړېدو سره لس سلنه خطر زياتېږي او د HDL کولسټرولو د هر 5 ملي ګرام في ديسي ليټر په زياتېدو سره دا خطر لس سلنه کمېږي. د کولسټرولو د ټولو اجزاوو پېژندل د مجموعي کولسټرولو په پرتله د زړه او رګونو د ناروغيو خطر ښه ترا روښانه کوي. مثلاً که دوو کسانو مجموعي کولسټرول 275 ملي ګرامه وي، په داسې حال کې، چې د لومړي کس HDL کولسټرول 110 ملي ګرام في ديسي ليټر؛ LDL کولسټرول يې 135 ملي ګرام في ديسي ليټر او ټرای ګلسرايد يې 150 ملي ګرام في ديسي ليټر وي او د دويم کس HDL کولسټرول 25 ملي ګرام في ديسي ليټر؛ LDL يې 210 ملي ګرام في ديسي ليټر او ټرايګلسرايد يې 200 ملي ګرام في ديسي ليټر وي، نو په دويم کس کې د زړه او رګونو د ناروغيو خطر د لومړي په پرتله لس چنده زيات دی. بعضې مولفين مجموعي کولسټرول پر HDL کولسټرولو ويشي، هر څومره چې دا حاصل کم وي، خطر کم ګڼل کېږي

د وينې د غوړو لپاره معاينات

مجموعي کولسټرول، HDL، LDL او ټرايګلسرايد بايد په خالي نس تر دولس ساعته لوږې وروسته معاينه شي. که د زړه د رګونو د ناروغيو لپاره کوم خطري فکتور موجود نه وي، نو

• په هرو پنځو کلونو کې بايد د وينې غوړ معاينه شي. د کولسټرولو ملي پوهنيز پروګرام پېشنهاد کوي، چې تر شل کلنۍ وروسته بايد ټول اشخاص د وينې د غوړو لپاره څپله وينه معاينه کړي. د تداوي تصميم د LDL او HDL کولسټرولو د سويې پر بنياد نيول کېږي

د لوړ LDL کلسټرول تداوي

• د LDL کلسټرولو کمېدل د زړه او رګونو د ناروغيو خطر کموي

• نور احتمالات لکه سګرټ پرېښودل، د فشار کنټرول او د اسپرين توصيه هم رول لري

• سګرټ پرېښودل د LDL کولسټرولو سويه ټيټوي او د HDL سويه پورته کوي

• فزيکي تمرين او وزن کمول هم LDL کولسټرول کموي او HDL زياتوي

د شحمي غذا د محدودولو په مرسته تداوي

• غذايي رژيم د LDL کولسټرولو سويه له ۵-۱۰ سلنه پورې کموي که غذايي رژيم ډېر محدود شي، نو د LDL کولسټرولو سويه له ۲۵-۳۰ سلنه پورې کمېږي

• ددې لپاره چې د غذايي رژيم اغېزې معلومې کړو، بايد څلور اونۍ وروسته د وينې کولسټرول معاينه شي

• مشبوع شحميات لکه نباتي غوړي، غوښه، لبنيات او ماستې بايد په غيرمشبوع شحمياتو لکه مايع نباتي غوړي، زيتون غوړيو، د لمرګلي غوړيو، د کنجد او بادامو په غوړيو تبديل شي

• په غذايي رژيم کې نور تغيرات چې د لېپيدو په سويه کې تغير راولي عبارت دي له منحلو فيبرونو لکه ناک، نارنج، لوبيا او بادرنګو څخه چې ممکن د LDL کولسټرول له ۵-۱۰ سلنه کم کړي

• antioxidant چې په سبزيو او ميوو کې موجود وي، د LDL کلسټرولو په کمېدو کې کمک کوي

ليکوال: رنځورپال ډاکټر حبيب الله وردګ، په رابعه بلخي روغتون کې د داخلي وارډ ترينر متخصص

ادب، تاریخ او فولکلور

پیغمبر (ص)

شاه محمود درویش

په نړۍ کې دتورتم خپې خورې وې
راپیدا په کې دحق روښانه لمر شو

بشریت ته یې دعوت داسلام ورکړ
محمدنبي نامدار چې پیغمبر شو

ټول یې وبلل دیو خدای بنده گی ته
دی دحق دلارویانو ستر رهبر شو

داسلام دین یې راخور کړ هریو لورته
رحمت اللعالمین خیر البشر شو

هم په ټولو انبیاوو کې الله ته
مرتبه کې محمدنبي بهتر شو

کره دنیایې داسلام په نور روښانه
پس له هغه یې دعقبا لور ته سفرشو

ای درویشه زړه می هله به ښکور شي
که زیارت دمحمد (ص) ته می گذر شو

نتې

منگل

نوردې په دې ښایسته مخ مه وهه گوتې
ستا دلاسه مې وختې په کلي ختې
ستا ښکلی مخ ته چې گورمه په مینې
زړه مې بې واره خپل کې په داسرې نتې

افغان کور

درنه جار اوزارشم راشه راشه!
تورمه ږنگوه داد خوشال خان کور
داد بیټ نیکه مسته اوښکلې دعاده
ودان کړه دتاجک، ازبک او افغان کور

ښکلې گلونه

خدایه څه وکړم چېرې لاړشم!
څه شول له غیرته ډک مېړونه؟
څه شوې له حیانه ډکې پېغلې؟
څه شول زما دوطن ښکلې گلونه؟

طنز د پوهانو له نظره

علي محمد

اورو اخلي دزنې شنه خاله؛
چې ودې نه وېنم نړۍ نه مې وینه
زما زړه نه ده اور ده
گداروته دتوپک کا
(خوشال خان خټک بابا)
زنې مه دې خوله کې راکه
خلک ټوټیانو ته شکرې ورکوینه

طنز، د ادب په ښکلي اوگلورین گلستان کې خاته خانگړی ښایسته گل، په بله ژبه د ادب په انواعو اواقسامو کې خانته گوښی ادبي ډول اوژانر دی کله چې څوک ددغه ادبي گل په برخه کې دلوېو او ټومیالیو پوهانو نظریې اوخرگندونې په ښه غور او خیرسره ترکتنې او لوستنې لاندې ونیسي او پوره خیر کتنه پرې وکړي، هلته به دښه هم خبر شي، چې طنز څه ډول ادبي لیکنه ده ! چې په پایله کې به یې طنز هم بوخه وپېژني او ورسره آشنا به شي، خو دموضوع په پیل کې مې دغو رنگینو لنډیو دفکر ډېره راوټکو له اوزړه مې هم په ټوپوشو، چې دلنډیو مخې ته وربدرگه شوه او داسې رو غبرگې په مینه ورسره وکړ

که دوکتورا ترلاسه نه کړې
په لیسانس اوماسترۍ خوله نه درکومه
که دې لیسانس ترلاسه نه کړ
ددوولسم په سویه خوله نه درکومه
شین سترگیه سورمخ به دې تورشي!
ډېر دې په داخیل قدرت مه کوه نازونه
شین سترگیه زوربه دې ایرې شي!
دوه پنځوس ډوله باندې مه کوه ویاړونه
دا دې لندن رویی دې زارشه
تورو بیچکو کې مې سپین ولگېدنه
یومې لیکنو زړه راشین کړ
بل پښتنوله یوبل واخیستل لاسونه
افغانستان به خدای راجوړ کې
دښمنه ستا په مخ به څه دریاتې شینه
افغانستان به خدای ودان کې
تل به هم نه وي گرېوانو سرکې لاسونه

په هرحال، دگران هېواد، ډېر عزیز اوستر استاد ارواښاد دا کادمیسن کاندید سرمحقق محمد صدیق روهي دطنز او طنز لیکونکي په برخه کې ډېره هراړخیزه زړه باغ باغ کوونکې لیکنه کړې ده، چې دلې به دموضوع دښې روښنیا له پاره په پوره به ورته خیر اوبه مینه به خای ورکړو ده راته په ښه کېلي اورنگین ډول لیکلي دي

وېل کېږي، چې طنز لیکونکي دبولنډو زړبه شان دی، چې زاړه دېوالونه چپه کوي او خلي ړنگوي، هغه طنز لیکونکي دبولنډو زړبه شان دی، چې زاړه دېوالونه چپه کوي او خلي ړنگوي، هغه تخریب ته تکړه دی، خو تعمیرته بې ملامته ده، که دا خبره رښتیا وي، نو د شاعر داخبره به هم رښتیا وي، چې وېلی یې و

چېرته یوخلې ړنگېده ماویل چې
وران یې نه کړئ جوړېدلای نشي

په کتابونوکې روایت راغلی دی، چې طنز لیکونکی، چې طنازي کوي، دهغه اصلي هدف بیا جوړونه ده هغه تخریب دتخریب دپاره نه غواړي، بلکې تخریب دتعمیر دپاره غواړي صادق طنز لیکونکی، چې څه وایي دخلکو په خیرې وایي دتعجب خبره خو داده، چې خلک رښتیا خبروته هم خاندي دطنز کمال دادی، چې رښتیا خبرې دټوکو ترماسک لاندې تېروي، خیني

تکړه طنز لیکونکي پوهېږي، چې څنگه په کنایه خبرې وکړي هغوی دیو چا ستاینه کوي خو هرڅوک په اسانۍ پوهېږي، چې مقصدیې غندنه ده دا دطنز لیکونکي قصور نه دی، چې دده خبرې په سرچپه ډول تعبیرېږي

طنز لیکونکي هم په دوو ډلو وېشل کېږي ځینې په (هوراس) پسې ځي او ځیني د(جووینال) لار تعقیبوي هوراس دلرغوني روم غزلبول شاعر اوطنز ولیونکی و، دده ژبه خوږه اوپسته وه اودده خبرې پر مخالفانو هم بدې نه لگېدې، دده پر خلاف دجوونال، چې هغه هم دلرغوني یونان نامتو شاعرو سبک یې تریخ، قهرجن اونېش وهونکی و، ټول درواغجن، بگمار، غورزن او فساد پېشه خلک یې داسې یې آبه کول، چې ددښمنانو زړه به پرې یخ شو لیکن ددې خبرې معنادا نه ده، چې هغه به مخامخ کنځلې کولې، یا به یې تیغ په تیغه هجوه کوله، یا به یې پیغورور کاوه بلکې هغه دطنز خاصه لهجه استعمالوله، هغه دچاخبره، چې ((حرکاري هنر دارد نه کتاب است که فرفر بخواني))

دپښتو متل دی چې تر کاڼي د بیرو کار نه دی

(دکاندید اکادمیسن سرمحقق محمد صدیق روهي له گڼ اولوی یادښت څخه)

تردغې زړه باغ باغ کوونکې ډېرې لنډې مقدمې اودسرخیو گلونو خبرو وروسته یې، په ډېره خوږه اودرنه لیکنه، دطنز دپېژندنې په برخه کې داسې گلورین بیان کېلی دی چې زړه پرې باغ باغ کېږي، وایي طنزته په انگرېزي ژبه (ستایر srayr) وېل کېږي، ستایر په اصل کې د ډول ډول مېوو څخه ډک غاب ته وېل کېده که داسې وي نو طنز

په واقیعت کې دخوند اومزې دپاره دی دعربي ژبې طنز هم ناز او ملنډوته وېل کېږي اوشاعر انو یې په توصیف کې ډېر بیتونه وېلي دي په دې اساس، طنز له سېکوسپو رو اوښکنځلو منځلو سره ډېره فاصله لري، دهنر په تاریخ کې ډېرو نامتو هنر والو اوفیلسوفانو خپل آثار دطنزپه شانو لړلي دي (سوکرات تجاهل یو ډول طنز اونیشخند و، چې دهغه په مرسته به یې حریف ته ماتې ورکوله (اریستوفان) دومره زړه ورو، چې د(جونگښي) په نامه ډرامه کې یې دخپل وخت پرفیلسوفانو هم ملنډې

ووهلې ارتوني یونان او روم نه، چې راتیرشو، نوبه فرانسه کې دمولیر او ولتیر نومونه هم دسترو طنز لیکونکو په ډله کې راځي دخپنو په عقیده، له (ولتیر) سره هیڅوک سیالي نه شي کولای (فرید ریش نیچه) دده په باب وېلي دي، ((داضرورو ده، چې یوخندېدونکی زمري میدان ته راشي له همدې امله، ولتیرراشي او هرڅه پسې په خپلې خندا سره نابود کړل))

دي زیاتوي او وایي گرانو لوستونکو، دکتاب سریزې اکثره خلک نه لولي زه پوهېږم چې تاسو دغه سریزه نه لولئ، نوزه به هم له موقع څخه په استفادې سره دخپل محبوب طنز لیکونکي یعنې ولتیر په باب یو روایت نقل کړم

وایي چې (ژان ژاک روسو) خپل نامتوآثر (دنابرابرۍ داصل په باب خو خبرې، ولتیر ته ور واستاوه روسو په دغه کتاب کې له تمدن نه شکایت کړی و او خلک یې تشویقول، چې بېرته ځنگلونو ته پناه یوسي او دوحشي قبیلو په شان ژوند وکړي په هغه وخت کې دروسو دغه کتاب یوشاهکار گڼل کېده اوهیچا جرئت نه درلود چې حمله پرې وکړي ولتیر، دلوموړي کتاب له لوستلو وروسته روسوته داسې ولیکل ((زما ښاغلیه، ستاسې کتاب، چې دبشریت په ضد دی، راورسید له دې بابته ډېره منه کوم رښتیا خبره داده، چې ترا وسه پورې هیچا ستا سو په اندازه عقل اومنطق دې تکتې ته نه دی وقف کړی، ستا دکتاب له لوستلو نه پس له سړي سره دا شوق پیدا کېږي، چې په څلور پولو ولاړ شي، خو څرنگه چې په تېرو شپېتو کلونوکې ما په دوو پښو تگ کړی دی او ورسره عادت شوی یم، له بده مرغه زما دېیار ناممکنه ده، چې په څلورو ولاړشم))

ارواښاد استاد روهي صاحب وایي باید ووایم، چې زه ددغې لیکنې لیکوال، لېښو کلونو نه زیاتې شوي یم رښتیا، چې داخبره راته څوره نه ښي طنز به خپله دلیکنې یواسلوب دی، چې په مختلفو ژانرونو لکه شعر، نثر، کیسه، ډرامه، نقاشي، مجسمه جوړونه، معماري اوحتی موسیقي کې ځان ښکاره کوي که دتکنیک په لحاظ څوک طنز له ژانر وواپې اختیار لري طنز آزاد دی که یې څوک ژانربولي اوکه یې نه بولي، هغه یې څه پروا لري په اوسني وخت کې دطنز، لیکونکو شمېر زیات دی، خو څرنگه چې زموږ لیکوال د دوی له آثارو سره آشنا نه دي نوئش دنوم اخیستل یې گټه نه لري که دچا دا دلیل نه

خوښېږي نویو څو نومونه به واخلم الشمه مسیحي پېړۍ دطنز لیکنې طلایي عصر به دغو نومونو ښکلی شوی دی ډرایډن، سوېفت، اډیسن، ستیل، پومپ، فیلډینگ، بایرن، تاکرې اونور په افغانستان کې دادب اوفرهنگ مینه وال له دغو نومونو سره زیات آشنا دي چخوف، برنارد شا، عزیز نسین، غني خان غني، علي اکبر دهخدا اوکاتب باخون

(دارواښاد ستر درانه استاد او دانل لیکوال روهي صاحب له لیکنې یادښت څخه، په لنډیز سره رااخیستنه)

ډېر مننې او روڼ اندي ستر روښنفکره استاد اودفرهنگ په نویو غوړېدوکې درانه اوفاضل عالم کاندید اکادمیسن محمد صدیق روهي، دطنز په اړه ددغه تاریخي اوږده په زړه پورې بحث په پای کې له لنډیز سره، خپل ډېر غوره یادښت اولیکنه کې په ډېر ونادرو او عالي کلمو سره دطنز په باب داسې روښانه علمي یادونه کړې ده، چې طنزیې ډېر ښه راغوړولی اوراځلولی دی، چې جلوې ته به یې دلي خیر شو.

نوریا

د چین مشهور دېوال ددغه هېواد ستر او لرغونی شهکار دی

حیات الله حلیم

په رښتیا هم چې دچین لوی دېوال دنړۍ د اووعجایبانو په ډله کې هغه ستر او له عظمته ډک دېوال دی چې وجودیې له افسانو او اساطیرو لوړاو انساني عقل او قیاس تر حیرانوونکې اغیزې لاندې راولي دغه لوی دېوال چې دیوه اوږده ښامار په څېر د چین هېواد په غرونو رغونو، لوړو ژورو، سمندرو دښتو او میرو کې له ختیځ نه د لویدیځ په لوربه ماریچ ډول د لس مترو په لوړوالي، پنځه متره پلنوالي اودکابو اووه زره کیلومتر و په اوږدوالي غځیدلی دی له میلاده د مخه په اتمه او اوومه پېړۍ کې یې د جوړېدو کار پیل شوی او په سلگونو کاله یې دوام کړی دی داچې دا دیوال د څه لپاره جوړ شوی څنگه د هغې زماني چینایانو دا توان اخیستی چې دیوه داسې حیرانوونکي دیوال په جوړولو بریالي شي؟

په متحد قول په دې هکله د چینایانو خواب ډېر ساده دی دوی وایي: کله چې دوه زره دوه سوه پنځوس کاله د مخه دغه دیوال جوړېده نو اوسنی چین په اوو مختلفو او متخاصمو ملکونو وېشل شوی و او دغو ملکونوبه یو بل ته هیڅ پروانه کوله اوتل له یو بل سره به جگړه وو، په نتیجه کې د (چینگ توم) ملک امپراطور شپږ نورو ملکونوته یو په بل پسې ماتې ورکړه او یوه مضبوطه امپراطوري یې را منځ ته کړه او دا یې غوره وبلله چې د امپراطورۍ دلوروشمالي دښمنانو بریدونو د خولدې پاتې کېدو لپاره له اوسني چین څخه دیوه کلک دیوال د را څرخولو په کار پیل وکړي که څه هم دغه لوی او اوږده دیوال نه اوس دیوه نظامي سنگر له نظره نه بلکې ساختماني جوړښت نه یې دیوه لرغوني انساني شاهکار په توگه کتل کیږي چې تل د پام او ستاینې وړ دی، همدا

علت دی چې ددغه دیوال لیدو ته په عامو وگړو سربیره د نړۍ لوی کلکري، ولس مشران، فلمي ستوري او نور نومیالي، ورځنی اونداره یې کوي، په کال کې په ملیونو بهرني او کورني سیلانیان اوگرځندویان ددغه دیوال پر سر د تورو میرانو په شان اوردې لیکې جوړوي او ترې لیدنه او کتنه کوي په ننداره

کړي چې یلگه یې په جهان کې نشته دا کلا د مینگ امپراطور په زمانه کې ددې لپاره جوړه شوې چې ډېر ښه موقعیت او له نظامي نظره یې ډېر اهمیت درلود څکه له نوموړي کلا څخه غرونه او سمندر ښه کنټرولیدل دغه دیوال په خپل مسیر کې ډېرې نورې کلا گانې هم لري، دگانسو په ولایت کې د (جایو

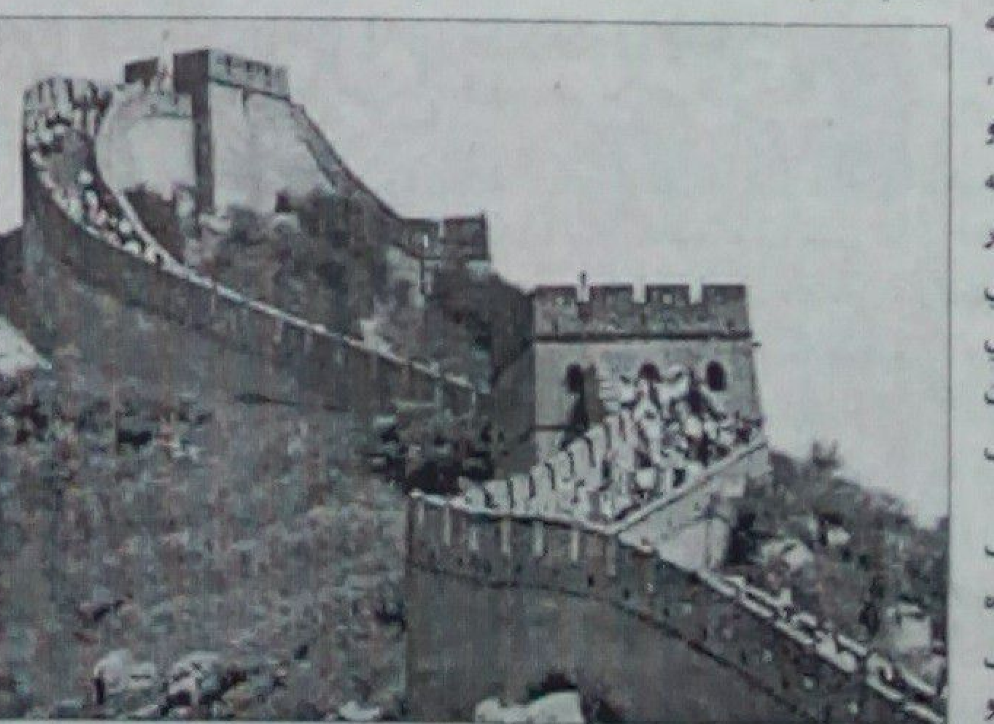

گوان) هسکه کلا ددغه دیوال لوېدیځه مبدا گڼلی شو د ښځو په نامه بله هسکه کلا چې د (شانسي) ولایت د (ینگ ډینگ) په ولسوالۍ کې موقعیت لري ددې تاریخي دیوال ښکلا لوره هم زیاتوي دغه کلا چې د موقعیت له پلوه دغره په سختو سخرو کې واقع ده د ستراتیژیک موقعیت له پلوه د (شانسي) ولایت ددرواړې مقام هم لري دغه کلا پخوا د (وي خه) په نوم یادیده خو یوې شهزادگۍ د زړگونو ښځینه عسکرو په قوماندانۍ د ډېر وخت لپاره په دې کلا کې له خپل ملک نه کلکه دفاع وکړه نو څکه دا دروازه هم دښځو په نوم یاده شوه همدارنگه دغه دیوال لکه د مخه چې ووېل شول په خپلو

کوونکو کې به لیدونکې هغه دې چې ددغه دیوال د لوړې برخې د (شان هاي گوان) په نوم هسکې کلا ته ور وخیږي او ځان د پوخوشیو لپاره دیوه اتل په ښه وگوري څکه هغه څوک چې ددغه دیوال د لوړې برخې هسکې کلا ته وخیږي لوهغه ته یا د چینایانو له خوا اتل وېل کیږي دغه هسکه کلا د (هه بي) او (لیاوین) د ولایتونو په سرحد کې واقع ده چې ددغه لوی دیوال مبداء (ریل) هم گڼل کیږي د (شان هاي گوان) لوړه کلا د (ینان شان) د غرونو په لړۍ کې پرته ده چې دلته شنه غرونه هسک ولاړ دي، زنې او به بهیږي او څپانده سیندونو له غرونو او سمندر سره غاړه غړې یوه داسې عجیبه ښکلې منظره جوړه

اوږدو کې په هر ستراتیژیک موقعیت کې به بیلا بیلو نوموړو کلاگانې هم لري چې هره یوه یې پخوا له نظامي او اوس له کلتوري اهمیت څخه برخمنه ده دغه لوی دیوال د چین په شمال کې موقعیت لري او د لرغوالو کلتوري میراثونو خانگړي او حیرانوونکې منظر جوړوي خو په زړه پورې داده چې دغه دیوال ډېر وروسته یانې په ۱۹۸۷ میلادي کال د نړۍ د کلتوري میراثونو په لیست کې د ملگرو ملتود سازمان دیونسکو د اداري له خوا ومنل شو دچین دیوال چینایانو ته ډېر لوړ ارزښت او اهمیت لري څکه دوی وایي څوک چې په چین کې ژوند کوي یا کوم بهرنی وگړی چې چین ته راځي که دا لوی دیوال ونه گوري دا په دې مانا ده چې چین یې هیڅ نه دی لیدلی، بل خای وایي چې که څوک لوی دیوال ته نشي ورتلای او یا د هغه لوړو کلاگانو ته نشي ورختلای دا په دې مانا ده چې پیاوړی اوښتلی شخصیت هم نه دی د چین د لوی دیوال کارگران ددغه دیوال د جوړولو په زمانه کې په درنو برخو وېشل کېدل لومړۍ برخه کارگران یې سرتېري وو څکه دا یو نظامي دیوال و، نو څکه د پوځیانو ونډه په کې ډېره وه بله برخه یې هغه بد بخته چینایان وو چې د امپراطور له امر نه به یې سرغړونه کړې وه او ددغه دیوال په جوړولو کې به یې شاقه کارونه کول او درېیمه کتگوري به ملکي کارگران وو چې د مزد په مقابل کې یې کار کاوه لکه د مخه چې ووېل شول ددغه لوی دیوال مبدا د (هه بي) په ایالت کې دبوهي د سمندر په غاړه د (شان هاي گوان) لوړه لوبه کلا ده او د پای لوړه کلا یې دگان سو په ایالت کې د جایو گوان هسکه کلا ده

کتاب نگرش نو، بر شاهنامه و فردوسي ازچاپ برآمد

اخیرا کتابي تحت عنوان (نگرش نو برشاهنامه و فردوسي) به اهتمام، جستجو، گرداوري و مقدمه مصطفي (عمرزي) به چاپ رسیده که یک تصور جامع و کلي وزنده یاد از حوادث ورویداد هاي پیشنیان و علي الخصوص مردم افغانستان درعصر امپراطوري سلطان محمود غزنوي درقرن چهارم هجري میباشد، که درشاهنامه فردوسي به وضاحت ازان تذکر به عمل امده است نگرش شاهنامه زماني صورت گرفته است که از تاریخ و تاریخ نویسي خبري نبود، اگر بود حوادث و رویداد ها سینه به سینه از یک نسل به نسل دیگربا ضمایم مختلف حکایت میشد متاخرین وعلي الخصوص ایراني ها در مورد شاهنامه فردوسي و شخصیت فردوسي نظریات گوناگون وضد ونقیض را ارایه نموده است

منوچهر (اقبال)، وزیرپیشین فرهنگ ایران به نقل از کتاب (سه هزار سال دروغ درتاریخ ایران) مینوسد، (شاهنامه فردوسي کتاب پر از دروغ و افسانه وبکي از اسباب عقب ماندگي فکري ما ایرانیان بوده و است بیشتر قهرمانان وپادشاهان

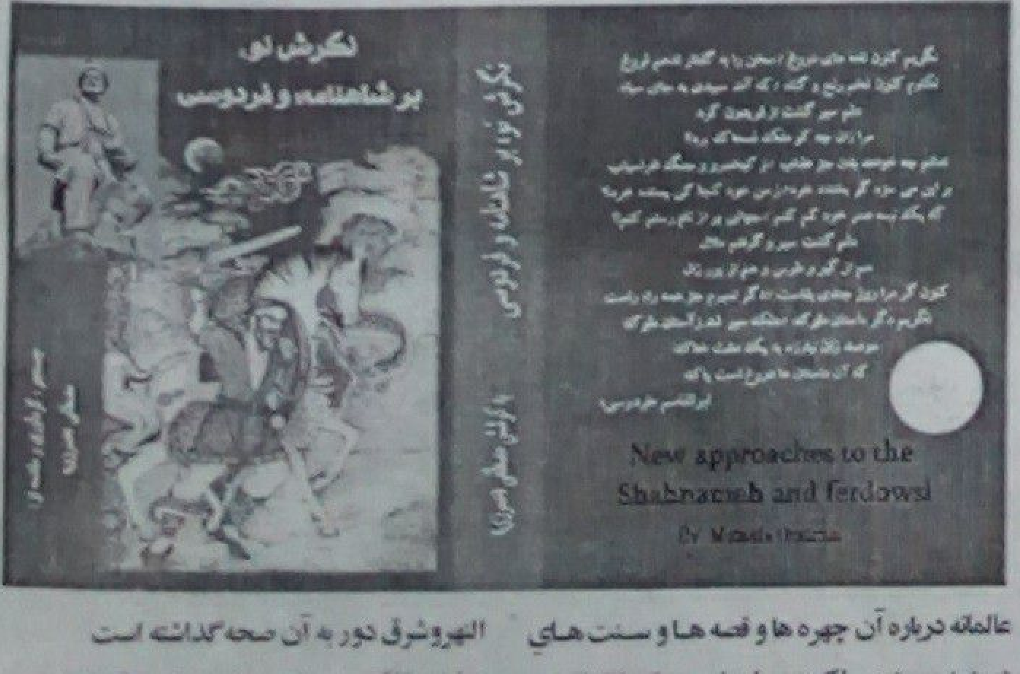

ایران باستان جز موجودات افسانه یي، غیر واقعي ودروغین کي تنها درکتاب سر اندرپا دروغ ((شاهنامه)) و مثل آن، ازان یاد شده، چیزي دیگري نبوده اند که از جمله آن میتوان به این افراد خیالي اشاره کرد.

کیومرث، جمشید، فریدون، گشتاسپ، لهراسپ، کیکاووس، رستم سهراب و شخصیت هاي خیالي و منفي با فته ي (افراسیاب توراني) وگنده بالي هاي ازین گونه که مادران گاهي براي خوابانیدن بچه ها داستان هاي سراپا دروغ آنان را تعریف میکنند و کودک را از همان کودکي ((به فرهنگ دروغ و دروغ بافي ایراني خو میدهد))

این تنها منوچهر (اقبال) نبوده که درمورد فردوسي و شاهنامه اش یا وه سرایي هاي نموده بلکه برخي ازنویسندگان دیگري ایراني نیز درمورد فردوسي و شاهنامه اش عفت قلم را رعایت نکرده است پوهاند (نوین) وزیراطلاعات وکلتور کابینه سردار محمد داود خان نظري نیک وسازنده در مورد فردوسي وشاهنامه دارد و درمقدمه کتاب بنام (افغانستان در شاهنامه) که توسط مورخ معروف کشور محمدعلي کهزاد به رشته تحریرآمده، مینوید افغانستان در شاهنامه چنانچه از نامش پیدا ست، تحقیق است جامع و عالمانه درباره آن چهره ها و قصه ها و سنت هاي دیرینه مردم ما که بیشتر امیزه اي ازتاریخ و اساطیراند و ارزش هاي زندگي پیشنیان مارا عیان و بیان مي سازند

پوهاند نوین در مورد توصیف شاهنامه مي افزاید این اثر صرف نظر از جنبه هاي تحقیقي اش که خود سزاوار ستایش بیشتر است واجد ارزش هاي دیگري نیز میباشد که بر شمردنش درین مختصر ممکن نیست با در نظر داشت کتاب جدید اقاي عمرزي، نظریات دو وزیر اطلاعات و فرهنگ و یا وه سرایي هاي فرهنگیان (؟) بي مسؤلیت آن سوي مرز که با کینه توزي هاي تمام شخصیت بزرگ ادبي و فرهنگي (فردوسي) و شاهنامه راجریحه دار نموده و این موضوع سوال برانگیز مستلزم تحقیقات ادبي بوده که از روي کدام تعصب (؟) ان ها چنین یاوه سرایي بي مسؤلیت نموده است ؟ ولیکن موضوع تا یک سرحد روشن میباشد زیرا نتیجه گیري اخري ما دال بر این حقیقت میباشد که در شاهنامه فردوسي یاد آن ارزشهاي افغاني که در زمان این مرز و بوم به نام اریانا بود، به رشته تحریر اورده شده است شاهاني که در شاهنامه فردوسي ازآن یادگردیده افسانوي نه ، بلکه شاهاني است که صفحات تاریخ کشورهاي کنوني ماوراء النهروشرق دور به آن صحه گذاشته است

دراخیر تذکر به عمل مي اوریم که (نگرش نو بر شاهنامه فردوسي) اثریست که ماهیت و حقیقت شاهنامه را به ثبوت میرساند که به عرق ریزي اقاي عمرزي رنگین شده است این کتاب که درسال روان در ۲۷۴ صفحه به کمیت ۱۰۰۰ جلد در بنگا انتشارات میوند واقع در علم گنج کابل به چاپ رسیده است به سرمایه ادبي و فرهنگي کشور ما غنا بخشیده است درین کتاب مختصر نظریات اثا نیکه شاهنامه فردوسي از جمله ارزشهاي شان نبوده هم یاد اوري گردیده و خود آنها به ثبوت رسانده که شاهنامه فردوسي جز ارزش هاي ان ها نه ، بلکه متعلق به افغانستان میباشد

یعقوب امین

فرهنګ او دودونه

محبوبه سعادت آمر جندر وزارت اطلاعات و فرهنگ:

خشونت علیه زنان افزایش یافته است

روز شنبه 30 قوس از روز جهانی محو خشونت علیه زنان از طرف آمریت جندر با اشتراک معیین امورنشرات، روسا و کارمندان در وزارت اطلاعات و فرهنگ تجلیل بعمل آمد

دراین محفل که با تلاوت آیات کلام الله مجید افتتاح گردید، نخست مطلبی تحت عنوان محو خشونت علیه زنان توسط محبوبه سعادت آمر جندر وزارت اطلاعات و فرهنگ به خوانش گرفته شد.وی گفت مردم افغانستان درمورد عدم خشونت علیه زنان شعار های بسیار شنیده اند؛ شعار های تند و داغ که به محض شنیدن آن جان آدمی را به لرزه در آورده است بحث خشونت با زنان از مواردی است که در سیزده سال گذشته زبانزد گروه های عام و خاص جامعه بوده است

از روز جهانی خشونت علیه زنان هر سال در این کشور تجلیل می شود و سخن های بسیاری در مورد زن و جایگاهش در قانون اساسی و خشونت های که با آن انجام می شود، گفته می شود به سخن دیگر بحث خشونت با زنان سالانه یکبار محافل سیاسی و اجتماعی افغانستان را گرم می کند و بس زنان افغانستان از ناحیه های گوناگونی رنج می برند عده یی از آنها از حقوق شان آگاهی ندارند، برخی از زنان از نعمت سواد محروم اند و شماری زیادی هم با مشکلات زیادی خانوادگی و اجتماعی سر دچار هستند

جامعه افغانستان جامعه سنتی است و در این میان، چندین سال جنگ در کنار آن که هستی مردم را به باد فنا داد

بعد از برقراری ثبات نسبی در کشور، دولت افغانستان نیز به جای پرداختن ریشه‌ای به مشکلات زنان به عنوان نیمی از جامعه بحران‌زده افغانستان، با اقداماتی نمادین، سعی در راضی نگهداشتن زنان از راه وانمود کردن به این که «به زنان و حقوق ایشان باید احترام گذاشت»، نمود. در حالی که زنان افغان بیش از هر چیز دیگر، نیازمند به تعلیم و آگاهی از حقوق مدنی و اسلامی هستند، دولت افغانستان متاسفانه نتوانسته که در راستای زدودن مشکلات زنان مخصوصاً خشونت علیه آن‌ها، اقدام مفید و کارا بکند. برای زدودن و مهارکردن هر معضل اجتماعی، باید به ریشه‌های آن در اجتماع توجه داشت، ریشه مشکلات زنان مخصوصاً خشونت در عقاید سنتی مردم نهفته است، مردمی که با وجود زندگی در قرن 21، اندیشه‌های ضد زن چند قرن پیش را با خود دارند؛ بنابراین نمی‌توان انتظار داشت این عقاید که در عمق جان مردم ریشه دوانده، به یک باره کنده شده و موضوعات جدید جای‌گزین آن شود، بلکه آرام آرام باید مردم را به سوی علم و آگاهی سوق داد.

عقاید مذهبی نیز در میان مردم افغانستان بسیار ریشه‌دار است، بر این بنیاد، باید از پای‌بندی مردم به عقاید مذهبی در حل مسایل مختلف از جمله محو خشونت علیه زنان سود برد، چون مردم سخت به احکام دینی و اسلامی معتقد و باورمند هستند؛ از این رو، اگر به واقع از دروازه احکام دینی و آموزش‌هایی که دین اسلام راجع به حقوق زنان صادر نموده، وارد شد و از احکامی که خشونت را بر زنان نکوهش کرده، کمک بگیریم و به سراغ مردم رویم، جامعه با آغوش باز این احکام را نسبت به امور زنان و خشونت علیه آنان خواهند پذیرفت و این چیزی است که تجربه ثابت کرده است.

سیزده سال از برقراری دولت و ایجاد فرصت‌های طلایی گذشت؛ در کنار لاینحل ماندن دیگر مشکلات کشور و مردم، مساله خشونت علیه زنان نیز به بحران خانمان‌سوز تبدیل شده که طبعاً نسلی را به چالش خواهد کشانید.

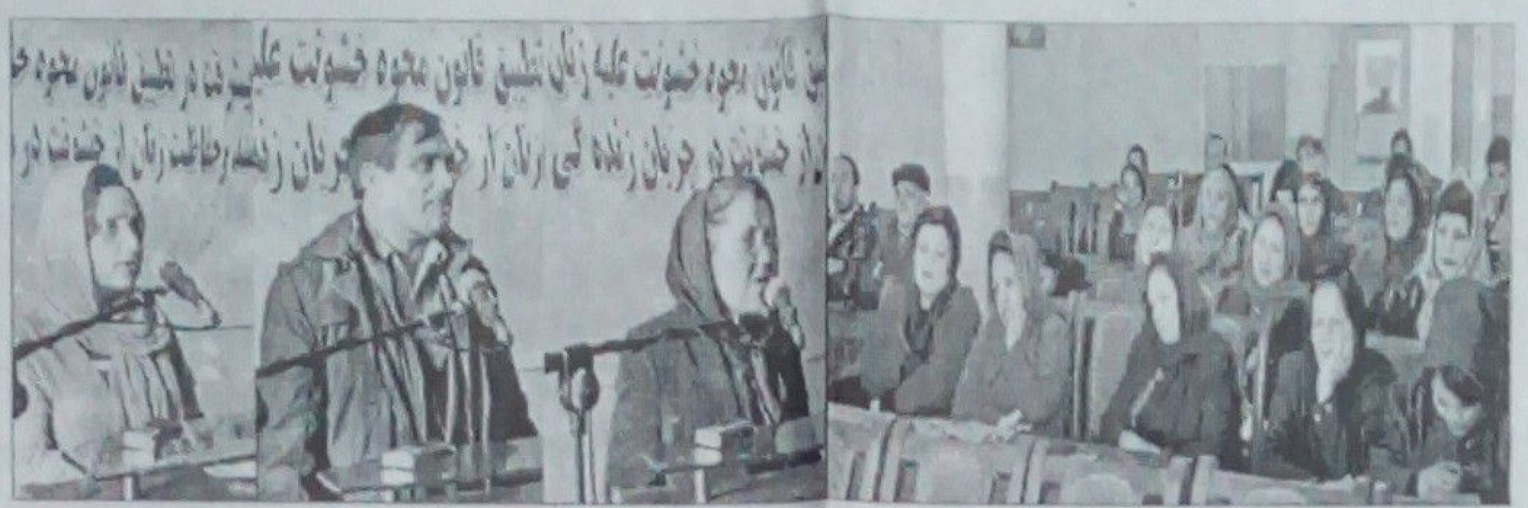

بنابراین باید گفت که فعالان و مدعیان حقوق زن باید به خود آمده و پیش از قربانی شدن نسل دیگر از زنان و دختران این سرزمین، دست از شعار بردارند و برای زدودن مشکلات از صحنه اجتماع زنان و کاهش خشونت‌ها علیه آنان، از راه‌های معقول، منطقی و عملی وارد میدان شوند. اکنون از حکومت جدید خواهان توجه جدی برای محو هر نوع خشونت علیه زنان در کشور هستیم

بعداً دراین محفل خلیل مینوی رییس آژانس باختر نیز در صحبتی توجه به حقوق زنان را یک امر مهم دانسته گفت که حکومت وحدت ملی توجه زیاد به حقوق خانم ها دارد و درهنگام مبارزات انتخاباتی نیزوعده کرده بودند که درصورت رسیدن به قدرت، حکومت شان در پست های مهم دولتی جا های شایسته و مناسب را برای زنان در نظرخواهند داشت وی اضافه کردکه وزارت اطلاعات و فرهنگ با درنظرداشت استقامت کاری خود همیشه سعی ورزیده است که حقوق خانم ها را که نیمی ازپیکر جامعه را تشکیل میدهند، ازطریق رسانه های تصویری، چاپی و شنیداری، به آگاهی مردم برساند که بدون شک این وزارت با داشتن چنین وسایلی میتواند حقوق زنان را درتمام ابعادش به آگاهی مردم برساند همچنان در این محفل ظاهرحس رییس مالی و اداری وزارت اطلاعات وفرهنگ دررابطه به نقش و ارزش زن درجامعه صحبت نموده و تاکید نمود که محو خشونت علیه زن باید از خانواده ها آغازشود و همه باید بادرنظرداشت احکام دین مقدس اسلام به حقوق زن و اهمیت موجود زن ارج و احترام بگذارند.

سپس سمین حسن زاده معیین امور نشرات وزارت اطلاعات و فرهنگ صحبت های همه جانبه نموده گفتند

همه میدانیم که پدیده خشونت، یک پدیده جهانی است و نباید به یک روز به نام روز جهانی محو خشونت علیه زنان اکتفا شود، بلکه باید در خوب ترین فرهنگ انسانی هر روز، روز خشونت علیه زن ها باشد، اما برگزاری محافل و یاد بود از چنین یک روز می تواند که وجدان های خفته را بیدار سازد و نهاد ها چه نهاد های دولتی و چه نهاد های غیر دولتی در حس بیداری از غفلت و سهل انگاری که در جهت بهبود وضعیت زنان و احیای احقاق حقوق شان صورت گرفته مسئولیت های خویش را به صورت بهتر ایفا نمایند افغانستان یک جامعه با سنت های پسندیده و فرهنگ با غنامندی بیش از پنج هزار ساله است و در آموزه های دینی مامسلماً جایگاه زن، جایگاه والا و شایسته بوده و در قرانکریم در سورهٔ النساء که نشان دهنده اهمیت دید دین مبین اسلام از زن است و در آیه دیگر، خداوند(ج) زن و مرد را در خلقت انسانی و در برخورداری از کرامت انسانی مساوی و برابر خلق کرده است و در جای دیگر خداوند(ج) فرموده «بترسید از خدایی که شما را از یک نفس واحد آفرید و از جنس خود شما ازواج شما را آفرید»

سمین حسن زاده افزود امتیازاتی را که خداوند به زن قایل می شود زن را رحمت انگیز ومایه تسکین درد ها معرفی میکند و از نشانه های قدرت خداوند متعال این است که از وجود خود شما زوج های شما را از جنس خود شما آفرید که باعث مهر و عطوفت و تسکین خاطر شما باشد تا رحمت و عطوفت بین شما ایجاد شود. زنان در اکثر جوامع جهان سوم از آن حقوق انسانی که باید برخوردار باشند متاسفانه برخوردار نبوده است در مدنیت های قبل از اسلام نگرش ها وتبعیض های وجود داشته است که با ظهور دین مبین اسلام امتیازاتی که راجع به زن خداوند متعال قایل میشود، انقلاب عظیمی در وضعیت زندگی زنان ایجاد میگردد وزن از زنده به گور شدن نجات پیدا میکند و زن به عنوان یک انسان شایسته کرامت انسانی، تکریم واحترام در خانواده واجتماع و دارای حقوق مساوی با مرد قلمداد میشود

با کمال تاسف در جامعه اسلامی ما از زمان های دور زنان از سنت های ناپسند و استفاده نا درست از آموزه های دینی که همان با مرد برخور دار اند رنج میبردند در جامعه ما در طول تاریخ زنان محروم بودند، مظلوم بودند و مورد خشونت قرار گرفته اند خوشبختانه در عصر حاضر که نسیم دموکراسی در کشور ما از سیزده سال بدینسو سایه افگنده والحمدلله حاکمیت قانون داریم و نظام سیاسی شکل گرفت و مردم عزیز ما به آزادی های مختلف دست یافته اند به خصوص در عرصه های سیاسی، فرهنگی، اجتماعی واقتصادی با ارزش های دموکراتیک که در طول سیزده سال کاری زیاد کردند از جمله هم بحث زنان است. از ابتدای سیزده سال ما دیدیم که زنان از آن دورهٔ اختناق، دورهٔ قیودات و محدودیت ها رهائی یافتند وارد عرصه اجتماعی شدند ودرهای مکاتب، پوهنتون ها و ادارات به روی آنها باز شد. اکنون با افتخار میتوانیم بگوییم که حدود 25- در صد کارمندان خدمات ملکی را زنان تشکیل میدهد، در عرصه سیاسی وتصمیم گیری سیاسی 9- درصد زنان افغان فعال بوده، حدود 40- در صد زنان در سیستم معارف مشغول آموزش های ابتدائی هستند، حدود 20- فیصد در مؤسسات تحصیلات عالی مصروف میباشند، حدود 10- در صد در نهاد های عدلی وقضائی شامل هستند وحتا در صفوف نیروهای مسلح وامنیتی 5- در صد حضور خانم ها را داریم تاکنون چهارهزار قضیه خشونت علیه زنان در سال جاری در کشور در وزارت امور زنان ثبت شده که دوهزار و نه صدو پنجاه مورد خشونت تنها درخود کابل ثبت شده است که بسیار تکاندهنده است و رسانه ها به آن رسانه یی برخورد کرده عمیقاً به حل معضل برخورد نکرده اند و به عنوان یک وظیفه و اطلاع رسانی، گزارشی تهیه شد و امار های منتشر گردید

د ملي تیاتر هنرمندان واک ته د سلطان مسعود د رسېدو د ننداري پر جوړولو لګیا دي

دملي تیاتر هنرمندان، دختلي خاتون دکودتا دننداري پر جوړولو بوخت دي او غواړي چې دهېوادوالو دخوښۍ لپاره یې چمتو کړي. ختلي خاتون دستر شهنشاه سلطان محمود غزنوي خور وه، چې دپلار له مړینې وروسته واک ته دسلطان مسعود درسېدلو پرمهال یې لوی رول لوبولی دی. بله دملي تیاتر دهنرمندانو دظرفیتونو دلوړولو موضوع اوهمدارنګه دهنري شوونیزو ورکشاپونو د جوړولو موضوع ده، چې دهنرمندانو دپرمختګ لامل کېدای شي. په دې اړه هېواد ورځپاڼې دملي تیاتر د اداري له رئیس عبدالغفور شریعتي سره مرکه کړې چې تاسې درنولوستونکوته وړاندې کیږي

پوښتنه: دملي تیاتر هنرمندان دختلي خاتون دکودتا د ننداري پرجوړولو بوخت دي، مهرباني وکړئ ووایي، چې دغه ننداره په کومې موضوع راڅرخیږي؟

ځواب: دملي تیاتر هنرمندان واک ته دسلطان مسعود درسېدو دننداري پر جوړولوګیا دي اوبه راتلونکي کې وړاندې کېږي دملي تیاتر هنرمندانو له اتمې هنري جشنواري وروسته وغوښتل دیوې تاریخي ننداري، چې دافغانستان له تاریخ سره تړاولري اوددوې پر نورو هنري ننداړو هم تمرین اومشق پیل شو. د۱۳۹۳ لمریزکال دپیل کېدو په ویاړهم دننداري جوړولو چارې پیل شوې دي، دختلي خاتون دکودتاد ننداري ترسرلیک لاندې، ښاغلي جلال نوراني چې ددغې ننداري لیکوال هم دي مهرباني وکړه اوننداره یې دملي تیاتر د اداري په واک کې ورکړه، چې دملي تیاتر هنرمندان اوممثلین یې مشق اوتمرین وکړي اوبه نږدې راتلونکي کې به دغه ننداره وړاندې کړای شي دختلي خاتون دکودتا ننداره په تیروزرو کلونو پورې تړاو پیداکوي کله، چې غزنوي سلطان محمود له نړۍ څخه سترګې پټوي اودهغه دزوی سلطان مسعود دپاچاهۍ دوره پیل کیږي، چې په ټولیزه توګه دغه ننداره دمسعود پاچاهۍ ته درسېدو پېښه څرګندوي ختلي خاتون دغزنوي سلطان محمود خور وه اوسلطان محمود دوه زامن دمحمد اومسعود په نومونو لرل، چې دپلار له مړینې وروسته غواړي دپاچاهۍ چارې ترلاسه کړي، خو دهغې دورې مامورین اوخلک محمدته نږدې وو، خو ختلي خاتون واک ته دسلطان محمد درسېدلو مخالفه وه اودسلطان مسعود څخه یې ملاتړ کاوه او دیوې سپینې کودتاطرحه جوړوي له دې پرته، چې کومه جګړه پېښه شي، واک سلطان مسعود ته سپاري سلطان مسعود هم دافغانستان دتاریخ یو ویاړمن پاچاه تیر شوی دی

پوښتنه: دملي تیاتر دهنرمندانو دپوهې دکچې د لوړولو په موخه ورکشاپ جوړشوی و، که ووایي، چې دغه ورکشاپ څنګه و؟

ځواب: موږ وغوښتل، چې دملي تیاتر د اداري دکارکوونکو او هنرمندانو دکاري اوهنري ظرفیتونو دلوړولو لپاره، شوونیز ورکشاپونه جوړ کړای شي، دغې ورکشاپونه مونږ خوا هم جوړ کړي وو، چې څه موده وړاندې دښکلو هنرونو دپوهنځي له خوا او دناروې دبارګن تیاتر په ملاتړ دهنرمندانو دپوهې دکچې دلوړولو په تړاو جوړ شوي وو او په ... دملي تیاتر دهنرمندانو ادبي ...کلو هنرونودپوهنځي دهنرمندانو له خوا ترسره شو دملي تیاتر اداره هوډمنه شوه، چې په ملي تیاتر کې دعلمي ورشکاپونه جوړکړي، چې لومړنی ورکشاپ دموغومي په دویمه مجوړولو چارې یې وړاندې شوې

ښاغلی عبدالغفور شریعتي

کدرولو په شتون سره، هنري چارې په معیاري اومسلکي توګه جوړې شي موږ دتیاتر له هنرمندانو وغوښتل، چې دظرفیتونو دلوړولو او جوړولو لپاره له هنرمندانوګته پورته شي اوپه اونۍ کې یوځل هنري ورکشاپ ولرو، چې په بېلا بېلو برخو لکه هنري لوبې، دنورجوړول اوپرداز، مکیاژ، دصحنوسینګارول اوهمدارنګه نورو ټولې هغه برخې، چې په تیاتر پورې تړاو پیداکوي، دملي تیاتر دکار کوونکوله خوا هنرمندانو او ممثلینوته اوبه دې پسې په هره اونۍ کې یوه ورځ دملي تیاتر ټول کارکوونکي په ملي تیاتر کې سره راغونډیږي

پوښتنه: دملي تیاتر دهنرمندانو غوښتنه، داطلاعاتو او فرهنګ وزارت له نوې مشرتابه څخه څه ده؟

ځواب: دملي تیاتر د اداري دکارکوونکو غوښتنه، دنوي مشرتابه څخه داده، چې هنراوهنرمند ته باید ډېره پاملرنه واړول شي، دتیاتر هنردنړۍ په پرمختللو هېوادونوکې دفرهنګ په توګه پیژندل کیږي، که موږ وغواړو، چې دهېواد دخلکو فرهنګ په خپل اصلي ځای کې شتون پیداکړي او خلک له ټولو فرهنګي چارو څخه ګټه او پوهه ترلاسه کړي، دا به ډېرښه وي، چې داطلاعاتو او فرهنګ وزارت نوې مشري په ټولو برخوکې، چې په دودونو او دهېواد په فرهنګ پورې تړاوپیداکوي باید چې ډېره مرسته وکړي اوپه تیره بیا دهنرپه برخه کې اوس دغو برخو ته دومره پاملرنه نه ده شوې، چې هنرپه هېواد کې وده اوپرمختګ وکړي. هنردهېواد دفرهنګ یوه برخه ده موږ کولای شو دتیاتر دهنرله لارې خلکوته زده کړه اوهوښیارې ورکړو اودخپل ملت دردونه اوخوښۍ څرګندې کړو او همدارنګه څه ټولنیزې موضوعګانې موږ کولای شو دهمدې هنر له لارې خلکوته ولېږدوو زما هیله داده، چې داطلاعاتو او فرهنګ وزارت مشري ځانګړې پاملرنه دهنر دودې لپاره واړوي، چې موږ وتوانیږو دهېواد د ملي تیاتر هنرمندانوته له نړیوالو معیارونوسره برابره زده کړه ورکړو، چې هنرمندان وتوانیږي دنورو هېوادونو له هنرمندانو سره سیالي وکړي

هېواد ـ نوري

افغانۍ ښځې هم د هېواد د ساتنې لپاره هڅې کوي

د کورنیو چارو وزارت هوډ لري چې د روان کال تر پایه د ښځینه پولیسو شمېره ۵۰۰۰ ته ورسوي. په دې وروستیو کې د کورنیو چارو وزارت ۲۰۰ تنه د ښځینه پولیسو افرانې د لوړو زده کړو لپاره ترکیې ته روانې شوې. د دې وزارت مرستیال اکرام الدین یاور وایيّ، د ښځینه پولیسو په لیکو کې د ښځینه افرانو له کمې سره مخ دي، خو نړیوالې ټولنې ورسره ژمنه کړې چې افغانې ښځینه افرانې به روزي. هغه زیاته کړه « ترکیه موږ سره نږدې عنعنوي او دیني اړیکې لري، د همدې لپاره مو په لومړۍ مرحله کې سل تنه ښځینه افرانې ترکیې ته ولېږلې چې ډېره ښه تجربه وه. کله چې دوی تر څلور میاشتینو مسلکي زده کړو وروسته بېرته راګرځي، نو که په زده کړو کې یې واړه نواقص موجود وي، موږ یې د پولیسو په اکاډمۍ کې حل کوو.» دغه ۲۰۰ افرانې له ټولو ولایتونو څخه دي. راضیه انوري د غزني ولایت د جاغوریوله ولسوالۍ راغلې او وایي چې د خپلو زده کړو او مهارتونو د لوړولو لپاره ترکیې ته ځي. نوموړې زیاتوي « موږ چې کابل ته راغلو، نو د لو ورځو لپاره مو د پولیسو په اکاډمۍ کې زده کړې وکړې او اوس موږ ته ویل شوي دغه سفر د څلورو میاشتو لپاره دی، خو د دې لپاره چې زموږ د زده کړو کچه لوړه شي غواړو دغه بهیر شپږو میاشتو ته وغځېږي او موږ د افرانو په صفت فارغې شو.» د انورۍ په وینا، دا افغانستان وروسته پاتې هېواد دی، دوی باید نړیوالو ته وښیي چې افغانان له جګړې بېزاره دي، نو ځکه افغانۍ ښځې هم د هېواد د ساتنې لپاره هڅې کوي. کامله ازمندیار بله ښځه ده چې له دایکندي ولایت نه ترکیې ته روانه ده، تر څو خپل مهارتونه او مسلکي زده کړې لوړې کړي. نوموړې له نورو ښځو هم غواړي، له هرې لارې چې وي خپلې خاورې ته دې خدمت وکړي. هغه وایي « زه اوس ډېر ښه احساس لرم چې په ترکیه کې زده کړې وکړم او بیا راشم خپل هېواد ته خدمت وکړم.» د کورنیو چارو وزارت مرستیال اکرام الدین یاور وایي، په ترکیه کې د دغو ښځینه افرانو د زده کړو لګښت اروپایي اتحادیې پر غاړه اخیستی دی. دا وزارت هوډ لري چې د ۲۰۱۴ تر پایه د ښځینه پولیسو شمېره ۵۰۰۰ ته ورسوي، په داسې حال کې چې اوس مهال دا شمېره ۲۲۰۰ ده. تر دې مخکې هم ۳۰ تنه افغان پولیسې د لوړو زده کړو لپاره مصر او ۱۲۰ تنه نورې ترکیې ته لېږل شوې وې. د کورنیو چارو وزارت یوې سرچینې مخکې تر دې ویلي وو، امریکا ژمنه کړې چې په امنیتي ځواکونو کې به د ښځو د شمېر زیاتېدو لپاره ۲۵ ملیونه ډالره ولګوي

ع، ملاحت

د سپورت نړۍ

د ۲۰۱۵ نړیوال جام لپاره افغان کرېکټ لوبډله اعلان شوه

د افغانستان کرېکټ بورډ وایي، د ۲۰۱۵ کال د کرېکټ نړیوال جام سیالیو لپاره یې ۱۵ کسیزه ملي لوبډله اعلام کړې ده ټاکل شوې، چې دغه لوبغاړي به په عربي متحده اماراتو کې د سکاټلنډ او آیرلنډ پر

د ملي لوبډلې مشر روزونکي انډي مولز رسنیو ته وویل، دغه لوبډله تر اوږدو بحثونو او بشپړې ارزونې وروسته ټاکل

وړاندې او د ۲۰۱۵ کال د استرالیا او نوې زیلنډ نړیوالو سیالیو کې برخه واخلي. د افغانستان د کرېکټ بورډ د ۲۰۱۵ کال د کرېکټ نړیوال جام سیالیو لپاره خپله پنځلس کسیزه ملي لوبډله اعلام کړه. کرېکټ بورډ وایي، دغه لوبډله یې د لوبغاړو د وروستیو اوږدمهاله وړتیاوو او تخنیکي اړخونو په پام کې نیولو سره ټاکلې ده. په پام کې ده، چې نوې ټاکل شوې لوبډله به په متحده عربي امارات کې د سکاټلنډ او

شوې ده. دی وایي، چې د ټاکلو په لړ کې یې د هر لوبغاړي وړتیاوې ارزولې او ټولو اړخونو ته یې پام کړی دی. لوبډله به څلور تنه احتیاطي لوبغاړي هم له خان سره ولري، چې د شرف الدین اشرف، حشمت شهیدي، شفیق الله شفق او عزت الله دولتزي نومونه په کې دي. کرېکټ بورډ په یوه اعلامیه کې ویلي، کوم لوبغاړي چې د ټاکنیزې کمېټې له خوا نه دي غوره شوي، لامل یې دا دی چې له معیارونو سره برابر نه وو. په دې

۲۰۱۵ کال کرېکټ نړیوال جام لپاره افغان لوبډله:

کپتان	۱ - محمد نبي عیسی خېل
مرستیال کپتان	۲ - نوروز منګل
بېټسمن	۳ - محمد اصغر ستانکزی
بېټسمن	۴ - سمیع الله شینواری
وېکټ ساتونکی	۵ - افسر خان خاخی
بېټسمن	۶ - نجیب الله ځدراڼ
بېټسمن	۷ - ناصر جمال
منډې وهونکی	۸ - میرویس اشرف
منډې وهونکی	۹ - ګلبدین نایب
تېز توپ اچوونکی	۱۰ - حمید حسن
تېز توپ اچوونکی	۱۱ - شاپور ځدراڼ
تېز توپ اچوونکی	۱۲ - دولت ځدراڼ
تېز توپ اچوونکی	۱۳ - افتاب عالم
منډې وهونکی	۱۴ - محمد جاوید احمدي
بېټسمن	۱۵ - عثمان غني

احتیاطي لوبغاړي

۱۶ - شفیق الله شفق

۱۷ - شرف الدین اشرف

۱۸ - عزت الله دولتزي

۱۹ - حشمت الله شهیدي

آیرلنډ پروړاندې او د ۲۰۱۵ د نړیوال جام سیالیو کې، چې په استرالیا او نوي زیلنډ کې جوړېږي، برخه واخلي. د ۱۵ کسیزه لوبډله کې شهزاد، شفق، حمزه هوتک او شهیدي نه دي شامل شوي.

په بیټنګ کې استرالیا ته د کوهلي او رهاڼې تاریخي ځواب

هند او استرالیا تر منځ د درېیمې ټیسټ لوبې پر درېیمه ورځ بیټنګ کې ویرات کوهلي او اجنکي رهاڼې تاریخي ملګرتیا وکړه او په ګډه یې ۲۶۲ منډې جوړې کړې. د دوی د ملګرتیا په مټ هند د استرالیا د ۵۳۰ منډو په ځواب کې د درېیمې ورځې تر پایه ۴۴۲ منډې کړې وې او ۸ لوبغاړي یې سوځېدلي وو. د سر لوبغاړي مورلي وېجي له ۴۸ منډو وروسته ویرات او رهاڼې بیټنګ کې ملګرتیا پیل کړه او د هند منډې یې له ۱۴۷ نه ۴۰۹ ته ورسولې. کوهلي پر ۱۶۹ او رهاڼې پر ۱۴۷ منډو وسوځېدل خو پاتې لوبغاړو به لوبه و نه شوای کړای. یو مهال هند پر ۴۰۹ منډو ۲ لوبغاړي له لاسه ورکړي وو خو د استرالیا بالرانو د هند پاتې ۵ لوبغاړي په ۵۳ منډو وسوځول. د استرالیا له خوا تېز بالر راین هریس ۴ او ورو توپ اچونکي نتن لاین ۲ وېکټې ترلاسه کړې.

بل خوا سریلنکا د نیوزیلنډ پر وړاندې د لومړۍ ټیسټ لوبې پر درېیمه ورځ بیټنګ کې خپلې مبارزې ته ادامه ورکړه. که څه په لومړي انګر کې ټوله لوبډله یوازې په ۱۳۸ منډو سوځېدلې وه خو په دوهم انګر کې د سریلنکا لوبوهونکو په پرتلیز ډول ښه لوبه ننداریانو ته وړاندې کړه. دوی د درېیمې ورځې تر پایه ۲۹۳ منډې کړې او ۵ لوبغاړي یې سوځېدلي وو چې د ځوان بېټسمن دېموت کرونارتنې ۱۵۲ منډې په کې د پام وړ وې. د ده تر څنګ لوبډلمشر انجیلو متیوز د ورځې تر پایه ناسوځېدلي ۵۳ منډې کړې وې. په لومړي انګر کې د نیوزیلنډ ۴۲۱ منډو ته په پام سره، سریلنکا اوس هم له نیوزیلنډ ۱۰ منډې شاته دي. د نیوزیلنډ له خوا ټرینټ بولټ ۳ او ټیم ساوتي او جیمي نیشم یوه، یوه وېکټه واخیسته. د سوېلي افریقا او وېسټ انډیز تر منځ په دوهمه ټیسټ لوبه کې بیا کوربه سوېلي افریقا پرلاسې ښکاري. دوی د لوبې پر درېیمه ورځ ۳۳۱ منډې کړې او ۴ لوبغاړي یې سوځېدلي دي. د سوېلي افریقا د سر لوبغاړي ډین ایلګر او بل ځوان بېټسمن فف ډوپلیسس سلیزې ووهلې. د وېسټ انډیز له لوري جیروم ټېلر او شنن جبریل دوه، دوه او کیروې پیټرز او جېسن هولډر یوه، یوه وېکټه اخیستې ده.

کوهلي پر ۱۶۹ او رهاڼې پر ۱۴۷ منډو وسوځېدل خو پاتې لوبغاړو ښه لوبه و نه شوای کړای.

سعید اجمل د کرېکټ نړیوال جام په سیالیو کې نه شي لوبېدی

تکړه توپ اچونکي سعید اجمل خپل نوم د کرېکټ ۲۰۱۵ کال نړیوال جام سیالیو لپاره د پاکستان د لوبډلې له لېسته ایستلی دی څکه لا یې د بالنګ په (اکشن) د کرېکټ نړیوالې شورا (آی سي سي) له خوا نه ده منل شوې. ۳۷ کلن اجمل په تېرو درېیو کلونو کې د سي سي له خوا بندیز ولګول شو. د اجمل تر څنګ د پاکستان پر الرونډر محمد حفیظ هم د توپ اچونې د ناسمې بڼې له کبله بندیز لګول شوی دی. حفیظ د خپل بالنګ بڼې بدلولو هڅه کړې او اوس غواړي د آی سي سي تر څار لاندې په نوې بڼه د بالنګ

۳۷ کلن اجمل په تېرو درېیو کلونو کې د پاکستان له خوا تر ټولو ډېرې وېکټې اخیستې دي

پاکستان له خوا تر ټولو ډېرې وېکټې اخیستې دي. بالنګ کې پر نوموړي سږ کال د سپتمبر په میاشت کې د آی ازموینه ورکړي. د جنورۍ ۷مه د کرېکټ نړیوال جام سیالیو لپاره د ۱۵ کسیزې لوبډلې د اعلان وروستۍ نېټه ده. که څه هم د اجمل نوم د پاکستان په لومړنی لېست کې شامل و خو د غیرقانوني بالنګ بڼې له کبله یې نوم له لېسته وایستل شو. نوموړی غواړي تر هغو د بالنګ بڼې پر سمون کار وکړي او د پاکستان په کورنیو سیالیو کې ولوبېږي چې ډاډه شي د آی سي سي ازموینه ترسره کولی شي. د پاکستان د کرېکټ بورډ مشر شهریار خان وویل (سعید اجمل له نړیوال جام څخه لاس په سر شو، موږ په دې خبر وو، که اجمل له نړیوال جام مخکې ازموینه ورکړي او پاتې راشي نو بیایې پر بالنګ یې بندیز تر یو یا دوو نورو کلونو وغځول شي چې دا به د ده د لوبیز ژوند د پای په معنا وو. په ورته وخت کې د پاکستان کرېکټ بورډ نړیوال جام سیالیو او نړدې راتلونکې نورو لوبو لپاره د معین خان پر ځای نوید اکرم چیما د لوبډلې د منیجر په توګه ګومارلی دی. د کرېکټ ۲۰۱۵ کال نړیوال جام په استرالیا او نیوزیلنډ کې د فبرورۍ له ۱۴مې د مارچ تر ۲۹مې ترسره کېږي. افغانستان به د نړیوال جام خپله لومړۍ لوبه د فبرورۍ پر ۱۸مه د بنګله دېش پر وړاندې کوي.

د ملي لوبډلې یو شمېر لوبغاړو په کرېکټ بورډ کې د بدلون ستاینه وکړه

ملي لوبغاړو د نوي مدیریت ټاکنه یو نېک اقدام وباله. دوی زیاته کړه چې، اوس مهال دوی په ذهني ډول خورا آرامه دي او د نوي مدیریت فعالیتونه به په کرېکټ کې د نوېیو او پراخو لاسته راوړنو لړۍ ته ډېره اغېزمنتیا ورکړي. د کرېکټ چې، تاسې زموږ ستوري یاست او موږ به ستاسې د خدمتګارانو په توګه په اداري چوکاټ کې اسانتیاوو ته د ودې ورکولو لپاره کار کوو نوموړي ملي لوبغاړو ته وویل چې دوی باید مدام په لوبه او لوبغالي تمرکز وکړي چې هېواد او

بورډ اجراییوي رییس شفیق الله ستانکزي ملي لوبغاړو ته وویل هېوادوالو ته مدام لاسته راوړنې او ویاړونه راوړي.

ټنډولکر د نړیوال جام سفیر وټاکل شو

د کرکټ نړیوالې ادارې د دوشنبې په ورځ اعلان وکړ چې دغې ادارې لخوا د هندوستان پخوانی پیاوړی لوبغاړی سچن ټنډولکر د راتلونکي نړیوال جام لپاره سفیر ټاکل شوی. دغه مقام به د ټنډولکر لپاره دوهمه ستره لاسته راوړنه وي. له دې مخکې هم ټنډولکر د ۲۰۱۱ زیږدیز کې به بنګله دېش او سریلانکا کې د کرېکټ سیالیو لپاره سفیر ټاکل شوی و. د دغه مقام په اساس به ټنډولکر د دغې سیالۍ په اړه د خلکو هڅول او د سیالۍ به پرمختګ او مالي مرستو لپاره د خیني کمپنیو هڅولو دنده په غاړه ولري. د کرېکټ دغه سیالۍ به روان کال د فیبرورۍ په میاشت کې نیوزیلنډ او استرالیا کې ترسره شي. ټنډولکر تېر کال له کرېکټ څخه استعفا وکړه

نوموړی د هندوستان لپاره په ۲۰۰ ټیسټ او ۴۶۳ یو ورځنیو سیالیو کې لوبېدلی ټنډولکر د کرېکټ نړۍ یو له ځلاندو ستورو څخه ګڼل کېږي. وموږي د هندوستان لپاره ۲۴ کاله لوبه کړې او دغو لوبو کې یې ۳۴۳۵۷ منډې جوړې کړې او ۱۰۰ سلیزې یې وهلې دي. ټنډولکر په نړیوالو جامونو کې تر ټولو زیاتو منډو جوړولو ریکارډ لري نوموړي په نړیوالو جامونو کې ۴۵ لوبې کړې او دغو لوبو کې یې ۲۲۷۸ منډې جوړې کړې.

ریال مادرید: ګرېټ بېل په ۳۰۰ ملیون یورو هم نه پلورو

د ریال مادرید شخصي لوبډلې مشرانو د مانچسټر یونایټډ لوبډلې ته ویلي چې ګرېټ بېل په ۳۰۰ ملیون یورو هم نه پلوري. منچسټر یونایټډ لوبډلې وروسته له هغې د ګرېټ بېل پېرېدلو غوښتنه وکړه چې یوې نجومي دغې لوبډلې ته ویلي چې له ګرېټ بېل سره به دغه لوبډله ډېرې بریاوې تر لاسه کړي. ګرېټ بېل د ریال مادرید مشر د خوښې لوبغاړی او د دغې لوبډلې یو له مهمو لوبغاړو څخه دی، چې د هغه په اساس چې ریال مادرید لوبډله په هېڅ ډول نه غواړي دغه لوبغاړی وپلوري. ګرېټ بېل څه موده مخکې د ډېر اوچت قیمت په بدل کې ریال مادرید لوبډلې ته راغی خو نوموړي ډېره لږه موده کې خپل ثابت کړ. دغه لوبغاړی په ډېرو مهمو سیالیو کې لکه اروپا، د اروپا سوپر جام او د نړۍ شخصي لوبډلو جام کې به وځلېد او خان یې د ریال مادرید لوبډلې تکړه او مهمو لوبغاړو منځ کې ځای کړ. د ریال مادرید مشرانو د منچسټر یونایټډ لوبډلې ته وویل «موږ نه غواړو ارزښت د ریال مادرید لوبډلې ته ګرېټ بېل وپلورو نه په ۱۵۰ ملیون

یورو او نه هم په ۳۰۰ ملیون یورو.» بېل اوسمهال ۲۵ کلن دی او کولی شي ډېر پرمختګ وکړي.

نیوزیلنډ د سریلانکا لوبډلې ته په ۸ وېکټو ماتې ورکړه

د سریلانکا او نیوزیلنډ ټیسټ لوبه د نیوزیلنډ لوبډلې په بریا پای ته ورسېده. دغه لوبه کې نیوزیلنډ د سریلانکا لوبډلې ته په ۸ وېکټو ماتې ورکړه. د لوبې پیچه سریلانکایي لوبډله مشر وګټله او سیالي لوبډلې ته یې د توپ وهنې بلنه ورکړه. نیوزیلنډ لومړی وار توپ وهنه کې خپل ټول لوبغاړي له لاسه ورکولو سره ۴۴۱ منډې جوړې کړې چې دغو منډو کې د مېککلم ۱۹۵ منډې د یادولو وړ دي. د سریلانکا لپاره لکمل او متیوز درې درې وېکټې اخیستلو سره به وځلېدل. سریلانکایي لوبډلې د توپ وهنې په برخه کې پاتې راغلل او خپل ټول لوبغاړي له لاسه ورکولو سره یې ۱۳۸ منډې جوړې کړې چې دغو منډو کې ۵۰ منډې د متیوز لخوا جوړې شوې وې. د نیوزیلنډ لپاره بولټ ۳، واګنر ۳، سوتي ۲ او نیشم ۲ وېکټې واخیستې. نیوزیلنډي لوبډلې بیا هم د سریلانکا لوبډلې ته د توپ وهنې بلنه ورکړه خو دوهم وار توپ وهنه کې سریلانکایي لوبډلې ښه لوبه وکړه او خپل ټول لوبغاړي له لاسه ورکولو سره ۴۰۱ منډې جوړې کړې. دوهم وار توپ وهنه کې کارونراتنې ۱۵۲ او متیوز ۶۶ منډې جوړولو سره به وځلېدل. د نیوزیلنډ لپاره بیا هم بولټ او سوتي څلور څلور وېکټې اخیستلو سره به وځلېدل. نیوزیلنډ خپل دوهم وار توپ اچونه د یو اسان هدف (۱۰۵ منډې) په تعقیب پیل کړ. نیوزیلنډ خپل دوه لوبغاړي له لاسه ورکولو سره ۱۰۷ منډې جوړې کړې او سیالې لوبډلې ته یې په ۸ وېکټو ماتې ورکړه.

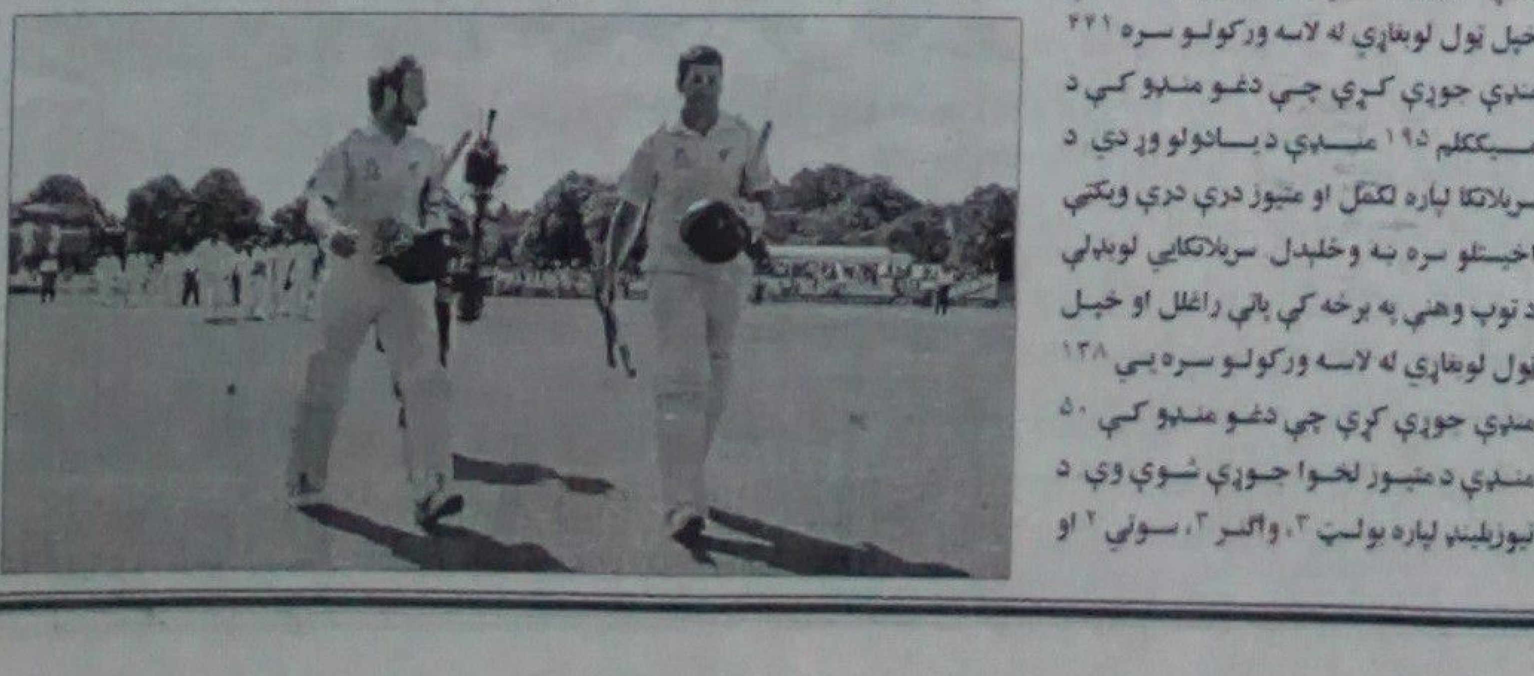

د توغندي لګېدو له امله د والیبال لوبې ۷ نندارچیانو ته مرګ ژوبله واوښته

د میدان وردګو ولایت نرخ ولسوالۍ د عمرخېلو په ابده خېلو سیمه کې د شنبې په ورځ ناوخته د والیبال په لوبغالي کې د توغندي د لګېدو له امله د دغه لوبې ۲ نندارچیان شهیدان شوي او ۵ نور ټپیان دي. دغه پېښه شنبې ماښګر د نرخ ولسوالۍ د عمرخېلو حوزې په ابده خېلو سیمه کې د دوو لوبډلو ترمنځ د والیبال د سیالۍ پرمهال رامنځته شوه. د یادې پېښې د یوه تن ټپي روغتیایي وضعیت هم ناندېښنې وړ دی. د میدان وردګو سرپرست والي شاغلي عبدالمجید خوږیاني پر یاده پېښه خپله ژوره خواشیني څرګنده کړې، شهیدانو ته یې جنت الفردوس، کورنۍ غړو ته یې د زړه صبر او ټپیانو ته یې د بېړنۍ روغتیا هیله کړې. نوموړي د بېوونکېو پر زده کوونکو، لوبغاړو او عامو ولسوالو ورته بریدونه نه بښوونکی عمل بللی

اقتصاد او سوداګري

د اسلام د ستر لارښود حضرت محمد مصطفی (ص) نېکمرغه زوکړه

په واقعیت سره زموږ د تاریخ لومړی پړاو هغه وخت پیل شو چې پاک الله (ج) دمکې مکرمې له اهلو څخه حضرت محمد (ص) نبوت ته غوره کړ او هغه ته یې امر وکړ چې د انسانانو ژوند بنسټ د پاک خدای (ج) په توحید، پر آخرت په ایمان لرلو، دالهي رسالت پرمنبعت او له هغه څخه په پیروۍ ایښکل او پیاوړي کړي، حضرت رسول اکرم (ص) د عبدالله زوی او دعبدالمطلب لمسی و، مور یې بي بي

آمنه او رضاعي مور یې بي بي حلیمه نومیده، حضرت محمد (ص) په (۵۷۱) میلادي کال د ربیع الاول په دولسمه نېټه دوشنبې په شپه دمکې مکرمې په ښار کې سترګې پرې، نه پرانیستلې او دغه مبارکه ورځ له همدې امله داسلام دستر لارښود دزوکړې ورځ ده او دمولود شریف په نامه یادېږي، داسلام دستر لارښود له زیږیدو مخکې ددغه بزرګوار پلار عبدالله مړ شو او د شپږ کلنۍ په عمر دغه مور وفات شوه او په (۸) کلنۍ یې نیکه ابوطالب هم وفات شو، پاک خدای (ج) په کوچنیوالي کې خپل حبیب یتیم کړ او دهغه په مبارک وجود کې یې خپله خدایي ځرګنده کړه، هغه حضرت

خلوبښت کلن و، چې قرآن کریم دپاک الله (ج) له لورې دحضرت جبریل امین په واسطه آیت آیت پرې نازل شو، مبارک آیتونه د «فرقان» کلونو اوږدو کې پر حضرت محمد (ص) باندې نازل شول او خپله حضرت محمد (ص) هم په خلوبښت کلنۍ کې دپیغمبرۍ سپېڅلي دندې له مبعوث شو، په څینو روایاتو او دلیکوالو په لیکنو کې هم داسې راغلي دي، کله چې حضرت محمد (ص) دخالق متعال له پلوه

دغه عظیم امر ته موظف شو او داسلامي شریعت داحکامو دتبلیغ دنده ورته غاړه شوه، نه زیاتو ستونزو او کړاوونو سره مخامخ شو، ځکه نوله له دوهره بدمرغیو سره لاس او ګریوان وه چې دحق او حقیقت داورېدو له پاره یې امکانات لرل، نو همدغه علت او موجب و، چې دالهي رسالت او آسماني لارښوونو پروړاندې خنډونه پیدا کېدل، او دغه ډیر مخکښ مخه نیول کیده، آن تردې چې څینې کفار د حضرت محمد (ص) دله منځه وړلو په تکل کې شول او غوښتل یې دغه الهي نور او دلارې څراغ چې ددوی دظلم او تیري دمخنیوي له پاره نازل شوي و له منځه یوسي، خو الهي حکمت

شاه محمود درویش

او تقدیر داسې نه و، بلکې په خپله هغه کسان یې چې ددغه مبارک دلارې خنډګرځیدل دزماني په تېرېدو سره دخپلو اعمالو او ناروا چارو په سزا ورسول او پاتې لوی څینې داسلام دسپېڅلي دین ربښتیني پیروان شول، حضرت محمد (ص) له کوچنیوالي څخه ډېر هوښیار او ښو اخلاقو لرونکي و، لږ څوانۍ له په رسیدو سره یې د سوداګرۍ بنځې (بي بي خدیجې) خپلې د سوداګرۍ چارې دغه مبارک له وسپارلې، بیا وروسته یې واده هم ورسره وکړ، حضرت محمد (ص) د کار په دوهره امانتدارۍ، ربښتینوب او صداقت سره ترسره کړ چې دامین لقب یې خپل کړ او په عربو کې په امین مشهور شو، بیا ورزسته یې دعبادت له پاره د «حرا» غار ځان ته غوره کړ او په همدغه ځای کې د جبرئیل امین په واسطه لومړنۍ پنځه آیتونه د «اقرا» په نوم ورباندې نازل شول چې له هغه سره سم جناب حضرت محمد (ص) نه داسلام ستر لارښود او وروستی پیغمبر دیواله (ج) دعبادت کولو له پاره ددعوت سره دنده وربه غاړه شوه او جناب رسول اکرم (ص) د پاک الله (ج) له حکمونو سره سم ددعوت کار پیل او دالوند ترووستی شیبې پورې یې دغه عظیم مسوولیت په ښه توګه پرمخ بووړ او داسلام نوریې په ټوله نړۍ کې خپور کړ، لوبي له شکه چې نن هم داسلام سپېڅلي دین مبلغان او پوهان علماء کرامو مسوولیت دی چې په ګردې بشري نړۍ کې داسلام مبین دین له ددعوت چارې پرمخ یوسي او دجناب حضرت محمد (ص) په نقش قدم باندې پرمخ ولاړ شي ترڅو چې دنیوي او اخروي نېکمرغۍ یې په برخه شي

خلکو ته د کار د زمینې د برابرولو او د کورنیو تولیداتو د پراختیا پر مټ اقتصاد وده کوي

کارګران او بزګران دهېواد په سوکالۍ او پرمختګ کې زښته ډېر رول لري او له دې حقیقت څخه څوک سترګې نه شي پټولای. په افغانستان کې دجګړو د دوام له امله تولیدي فابریکو او دکرنې کاروبار او څمکو ته ډیر زیانونه ورسیدل او په پایله کې کارګران او بزګران وزګار شول چې دا کړی ترلنې پورې دوام لري او باید، چې دملي کرغیړنې پدیدې له ډېای لګې ورکول شي په دې اړه هېواد ورځپاڼې دافغانستان دکارګرانو دملي اتحادیې له دویم مرستیال غلام علي بریال سره مرکه کړې، چې تاسې درنو لوستونکو ته وړاندې کېږي

پوښتنه: داقتصادي ودې لپاره باید څه وکړو؟

ځواب: کارګرانو ته دکار د زمینې برابرولو او تولید له لارې اقتصادي پرمختیا منځ ته راتلای شي دافغانستان دکارګرانو او کار کوونکو ملي ټولنه په دې اند ده، چې په هېواد کې له اقتصادي پلوه بنسټیزې چارې ترسره شي، چې دغه کارونه په ځانګړې توګه دکرنې دمیکانیزه کولو لپاره، داوبو د دمهارولو او همدارنګه دبندونو دجوړولو لپاره او هغو فابریکو او کارخانو، چې کلونه کلونه یې په هېواد کې فعالیت لاره او اوس له فعالیت څخه لوېدلې دي دهغو دفعالولو او بیارغاونې لپاره او همدارنګه دکانونو دیوه منظم پلان له مخې دهغو د دراسېړلو لپاره باید کار وشي. یوه بله مهمه مسله چې تر اوسه پورې په افغانستان کې نه ده آواره شوي، هغه داده، چې دغیر رسمي اقتصاد، چې په هېواد کې هیڅ ځاید نه هغه څخه نه ترلاسه کېږي، هغه د دست فروشانو او پلورونکو ستونزو ده، چې دغه بېوزلي کسان دهېواد په بیلابیلو ښارونو کې په کار بوخت دي، خو له بده مرغه، چې دولت د دوی دستونزو دلرې کولو لپاره پاملرنه نه ده کړې او یا دقانونیت خواته یې نه دي بولي د دوی دقانوني کېدو له لارې د افغانستان حکومت په میلیونو افغانۍ عاید ترلاسه کولای شوای

او همدارنګه دمالیاتو دمنظم راټولولو له لارې، لردې شپې، چې موږ ګورو په ګمرکونو کې نورماتونه، چې له بهر څخه راوړل کېږي دهغو لپاره دمالیي دراټولولو تنظیم شوي کارونه نه دي ترسره شوي دافغانستان دکارګرانو اتحادیه په دې اند ده، چې که چېرې دولت ذکر شویو مسئلو ته پاملرنه وکړي، انشاء الله افغانستان به د یو ځپلواک او پرځپلو پښو د دریدلي اقتصاد خاوند شي

پوښتنه: دکارګرانو دوزګارتیا دلرې کولو لپاره کومه لاره غوره بولئ؟

ځواب: دا یو تریخ واقعیت دی، چې په افغانستان کې په میلیونونو کسان وزګار دي او د وزګارتیا د ستونزې ته امله په بیلابیلو فسادونو کې ښکیل شوي دي، چې له هغې جملې څخه یوه طبقه هیروین څکوونکي دي، چې دبیار په هره برخه کې چې وګورئ لیدل کېږي، یا هغه کسان، چې په افغانستان کې په ځان وژونکو او انتحاري او انفجاري عملونو لاس پورې کوي، دابولې ستونزې نه وزګارتیا څخه زیږیدلې دي، که چېرې د افغانستان دولت منظم او مشخص پلان په تیره بیا دکار او ټولنیزو چارو وزارت او همدارنګه سکتوري وزارتونه وکړي او له منځې یې اقدامات وکړي، دغه را بدمرغي او ناخوالې به له منځه یوړلای شي، دولت باید یوه هراړخیزه ستراتیژي دوزګارتیا دستونزې دله منځه وړلو لپاره جوړه کړي او دا خبره له امنیت سره تړلې ده، که چېرې امنیت او دکارزمینه خلکو ته برابره کړای شي، موږ په دې اند یو، چې به دې توګه ستونزې له منځه تللی شي. دکارګرانو او کارکوونکو ملي اتحادیې له کلونو راهیسې خپلې دغه غوښتنې دولت ته ورکړې دي

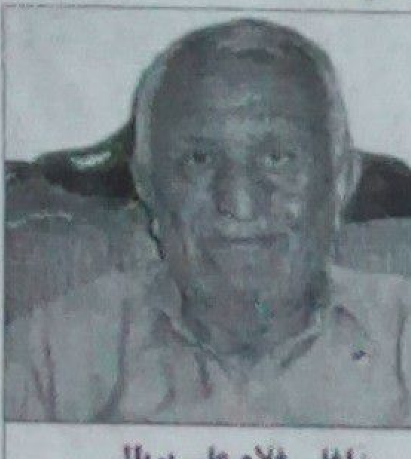

بناغلی غلام علي بریال

موږ هیله من یو، چې نوی دولت به په دې باندې بریالی شي، چې یوه ځانګړې ستراتیژي دوزګارتیا او نا امنۍ دله منځه وړلو لپاره ولري، دولت اوس په دې اړه کار کوي که چېرې دغه چارې ترسره شي، نو افغانستان او خلک به یې نېکمرغه او په ژوند کې بریالي شي

پوښتنه: اوس دکارګرانو وضعیت په څه حال کې دی؟

ځواب: دکارګرانو ملي اتحادیه اوس په دې اند ده، چې کارګران په ناوړه او اندېښمن حالت کې دي، په دې مانا، چې تر دلې شيبې، چې سره خبرې کوو یوه کاري منظمه زړه سواندې کابینه، چې ورته څنګه اړتیا ده، باید چې پارلمان ته ورپېژندل شي او په وزارتونو کې هغه کسان، چې مسلکي، هېوادپال، پوه او زړه سواندي وي وزارتونو ته ورپېژندل شي او پرډندو پیل وکړي او بیا دکار کولو ځانګړې ستراتیژي ولري کېدای شي، چې افغانستان له کړکیچن او بحراني حالت څخه خلاصون ومومي اوس کارګران په کابل او ولایتونو کې حیران او سرګردانه ګرځي او هره ورځ په لس ګونو زره کارګران په څوکونو کې ولاړ دي، چې ورته هیڅ ډول کار نه شته زموږ په اند دکار اوسنی قانون؟ چې دیپاکتني خوانه څې په دې کې دکارګرانو داوند دپه کولو اودکار دزمینې دبرابرولو لپاره باید مواد په کې ځای پرځای شي موږ هیله لرو، چې دغه چارې په کراړ کراړ ترسره شي

پوښتنه: دکارګرانو داقتصادي ودې لپاره ستاسې، غوښتنه له نوي دولت څخه څه ده؟

ځواب: دکارګرانو ملي اتحادیه له نوي دولت څخه غوښتنه لري، چې کارګرانو ته دې دکار زمینه برابره کړای شي او که چېرې دولت دغه کار، ونه کړي لکه دپلونو او سړکونو جوړول او همدارنګه کانونه راوله سپړل شي او داوبو اوبریښنا بندونه جوړ نه کړای شي، موږ به له دغو پرابلمونو سره، چې ورته مخ کوله ونیوله مخ اوسو تو زمو هیله داده، چې نوی دولت، چې دبناغلي محمد اشرف غني په مشرۍ رامنځ ته شوی دی موږ عملا ورڅخه کارګرانو ته دکار دزمینې برابرول غواړو

هېواد ـ نوري

د جرمني لښکر هم په هدفمنو

لو د حلوی پر ښځلو هوايي بریدونو کې په جرمنۍ کې له کلونو راهیسې پر دې بحث روان دی، چې د دغه هېواد لښکر او استخباراتي سازمان د بې پیلوټه الوتکو په برطولو کې څه ډول ونډه لري. په افغانستان کې د ناټو په مشرتوب د پوځي ماموریت تر ۱۲ کلن جګړې وروسته پای ته رسېږي په دغه ماموریت کې د جرمني د لښکر ونډې پنځه زره عسکر وو په راتلونکي غیر جنګي ماموریت کې چې د جنوري میاشتې پر لومړۍ نېټه به د «پرېکړنده ملاتړ» په نوم د افغان امنیتي ځواکونو د روزنې، او سلامشورو په موخه پیل شي جرمنۍ به ۸۵۰ عسکر ولري

استخباراتو اداري (بي ان ډي) موافقه کړې وه چې د یوه سخت خطر په موجودیت کې، کېدای شي چې په راټولو شویو معلوماتو څخه په «هدفمنو وژنو» کې کار واخیستل شي. بیلد ورځپاڼه په ۲۰۱۱م کال کې د جرمنۍ د استخباراتو اداري د یوه راپور په حواله، چې د طالبانو د قوماندان قاري یوسف په اړه وو لیکي: «له دغو معلوماتو څخه په هدفمنو وژنو کې د متقابل برید یا بکې په مقابل کې کار اخیستل جواز لري» پر دې سربېره د جرمني د یادو استخباراتو د قاري یوسف د ځای پیدا کولو په مخه یو شمېر ټلیفوني شمېرې هم د هغوی په اختیار کې ورکړې وې. د افغانستان او پاکستان پر فضا کلونو راهیسې د امریکا هوایي پوځ الوتني کوي او پر وسله والو پلیکو

د ملي پروژو کنټرول او پیاوړي مدیریت سخته ...

په برخه کې پر نورو بانډېږه اسکا کولو خطه را وولو جمهور رئیس غني راغله کړه چې د فواید عامې وزارت دې د پروژو او دهغو د مالي سرچینو مدیریت رامنځته کړي او له دې لارې باید د سړک جوړولو قیمت راټیټ او کیفیت یې لوړ شي. ځکه افغانستان په اوسنیو شرایطو کې د لوړو قیمتونو توان نه لري. موږ د بناغلي ولسمشر دغه پلان نود هرکلی کوو. همه به له دې وروسته دغه پلان له مخې د انجنیري په ډګر کې کاذبونه هم تشخیص کړي ځکه څه موده وړاندې یې د هېواد د رڼا غیژو شرکتونو ته ګواښاوو سره په لنډه کې له هغوی په ګټه وګوښتل، چې مسلکي انجنیران په ګوته کړي ځکه تر اوسه پورې مسلکي او نامسلکي کس د رڼا غیژو شرکتونو اجازه لیکونه اخیستي وو او کله به چې د بهرنیو مرستو پر مټ کومې پروژې را وایستل شوې، نو تر لاسه کولې به یې. او بیا به یې پر بل شرکت پلورلې. دا ډول شرکتونه په هېواد کې زښته ډېر دي او په پام کې ده، چې حکومت به یې چاڼ کړي او هغه ملي شرکتونه به د سیالۍ ډګر ته را ووزي، چې د سترو پروژو د پلي کولو وس او وړتیا ولري. په همدې هیله ولسمشر ته په دغه پلان او د هېواد په نورو چارو کې د بریا دعا کوو

افغان اعلانات

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان به خدمات انترنتی برای ده دفتر ساحوی وولایتی خویش در ولایات کندز، گردیز، بدخشان، دایکندی، بامیان، غور، ارزگان، فاریاب، دفتر ساحوی کابل ودفتر مرکزی به سرعتهای مختلف با سرعت مجموعی 11MB/11MB مطابق مشخصات برای سال 2015 ضرورت دارد. شرکت های داخلی وخارجی که خواهش ارائه خدمات را به نرخ نازل داشته باشند آفرهای خود را سربسته بعد از نشر اعلان الی 21 یوم کاری به منیجر عملیاتی کمیسیون واقع پل سرخ کارته سه سپرده شرطنامه ومشخصات را ملاحظه کرده میتوانند. جهت معلومات ووضاحت بیشتر، داوطلبان علاقه مند میتوانند در جلسه قبل از آفرگشائی و مناقصه که بتاریخ 1393/10/22 ساعت 9 قبل از ظهر در سالون جلسات دفتر مرکزی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان دائر میگردد اشتراک نمایند. آفرگشائی ومجلس مناقصه به تاریخ 1393/11/4 ساعت 9 قبل از ظهر در سالون جلسات دفتر مرکزی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان صورت میگیرد

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست محکمه ابتدائیه ولسوالی ورس ولایت بامیان به اطلاع رضا ولد محمد پناه ولسیت حاجی عباس مسکونه تخت ولسوالی ورس میرساند تا جهت دعوی حق العبدی، قتل پسر محمد رحیم ولد محمد علی وشیت علی جان ازانشر اعلان الی ... روز بریاست محکمه ابتدائیه ولسوالی ورس ولایت بامیان حاضر شود در غیرآن فیصله غیابی صورت گرفته وانگاه حق شکایت را نخواهد داشت 5948

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد جواز به اسم شرکت لوژستیکی میرث امپایر لمتد مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاگردان مکتب ابتدائیه ... به یک درب حویلی

که حداقل 5 اطاق ویا بیشتر از ان داشته باشد ضرورت دارد. اشخاصی که ساحه تپه کارته نو همچو تعمیر داشته باشند وطور کرایه بدهند درخواست های خویش را ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری به مدیریت عمومی تهیه وتدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند 5852

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت نمبر 00183231 سیاحتی به اسم الحرگل ولد دین گل مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک ورق نمبر تشخیصیه مالیاتی به اسم رستورانت حاجی محمد حسین واقع مکروریان اول مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست گمرک کابل درنظر دارد به تعداد 13 قلم اموال مختلف النوع ضبطی خویش را درهنگر های ریاست گمرک کابل موجود میباشد درمحضر هیات مختلط لیلام نماید. اشخاصی که خواهش خریداری انرا داشته باشند میتوانند بتاریخ 1393/10/15 روز دوشنبه ساعت ده بجه جهت اشتراک لیلام در ریاست گمرک کابل حاضر باشند تضمین اخذ میگردد 5850

◆ ◆ ◆ ◆

اداره ملی ستندرد بخاطر انتقال کارمندان خویش برای سال مالی 1394 درهفت مسیر که قرار ذیل است

- حرکت از اداره سرک نو الی سیاه سنگ رفت وبرگشت موتر استانه
- حرکت از اداره سرک نو شیوکی بازار ممونزی رفت وبرگشت موتر استانه
- حرکت از اداره سرک الی چهل ستون وبرگشت موتر استانه
- حرکت از اداره ایستگاه عیسی خیل پغمان رفت وبرگشت موتر استانه
- حرکت از اداره الی کمپنی کمپنی رفت وبرگشت موتر استانه
- حرکت از اداره فامیلی های رشخور رفت وبرگشت موتر کاستر
- حرکت از اداره پل خشک قلعه نو موتر کاستر

خط السیر طور دقیق درشرطنامه ذکر است موسسات وشرکت های ترانسپورتی ومسافربری راجستر شده که خواهش قرارداد آنرا داشته باشند درخواست های خویش را ازانشراعلان الی بیست ویک روز به آمریت تهیه وتدارکات تسلیم نموده شرطنامه را دری دی اخذ نمایند. آدرس: اداره ملی ستندرد انسا سرک کابل جلال اباد سرک نو همجوار ریاست افسوتر شماره تماس 0752041446 5848

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد سنه 2453 کرالی مربوط رهنمای مبریک دارنده جواز 3638 مورخ 92/12/14 واقع دوصد فامیلی رحمن مینه مربوط ناحیه هشتم به اسم حاجی عبن الدین ولد حاجی امیرالدین مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاگردان لیسه دوغ اباد به یک درب حویلی که حداقل 10 اطاق ویا بیشتر از آن داشته باشد ضرورت دارد. اشخاصی که ساحه ناحیه سیزدهم داشته باشند وطور کرایه بدهند درخواست های خویش را ازانشراعلان الی بیست ویک روز کاری به مدیریت عمومی تهیه وتدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند. 5842

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاگردان لیسه دوغ اباد به یک درب حویلی که حداقل 10 اطاق ویا بیشتر از آن داشته باشد ضرورت دارد. اشخاصی که درساحه نواباد دوغ اباد همچو تعمیر داشته باشند وطور کرایه بدهند درخواست های خویش را ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری به مدیریت عمومی تهیه وتدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند 5843

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت مختلط وسهامی افسوتر مقدار اهن پاب سامان آلات ویرزه جات داغمه ومستعمل مراده جات خویش را ازطریق لیلام بفروش میرساند. اشخاص حکمی وحقیقی واجد شرایط که خواهش خریداری اجناس مذکور را داشته باشند خود ویا نماینده قانونی خویش رساعت 30: 9 قبل الظهر روز 1393/10/19 به دفتر آمریت عمومی تخنیکی یک افسوترواقع حصه اول خیرخانه مراجعه نمایند تضمین اخذ میگردد 5841

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت نمبر 00181492 به اسم حبیب الرحمن فیض مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت کمپیوتری دارای نمبر 5-0253691 به اسم عبدالوحید رسولی ولد نورمحمد مفقود گردیده از اعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد جواز سیر موتر پلیت 2134 خوست به اسم محمد رسول ولد محمد حسن مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد جواز نمبر 196 به اسم شرکت خدمات لوژستی نجیب الله محمدی در مسیر راه کندهار کابل مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

د پاکستان سره سوداګریزې ستونزې لا نه دي حل شوي

افغان سوداګر وایي چې اسلام اباد ته د جمهور رئیس محمد اشرف غني د سفر نه د یوې میاشتې په تېرېدلو سره لا هم پاکستاني چارواکو د افغانستان او پاکستان ترمنځ د ترانزیټي سوداګرۍ په برخه کې د پرتو ستونزو د حلولو لپاره خپلې وعدې نه دي عملي کړي. تردې یوه میاشت وړاندې جمهور رئیس غني پاکستان د خپل سفر په وخت پاکستاني چارواکو سره په دغه هېواد کې د افغان سوداګرو د ستونزو د حل لپاره یو لړ وعدې کړې وې. د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو د خونې مرستیال خان جان الکوزی وایي چې پاکستان ته د بناغلي غني د سفر په وخت پاکستاني چارواکو د ۲۴ ساعتونو او ۴۸ ساعتونو په موده کې د یو شمېر ستونزو د

سوداګرۍ او صنایعو د خونې مرستیال وایي لس لولو عمده مسئلې چې د پاکستان له لارې افغان سوداګر ورسره مخ دي یوه یې د کراچۍ په بندر کې د افغان سوداګرو د مال د تشریح کولو او د ګرامنیش مسئله ده چې اوس هم د پنځلسو نه تر شلو ورځو پورې وخت اخلي او بله مسئله د کراچۍ د بندر نه تر پېښوره د افغان سوداګرو د مالونو په سر د زیاتې کرایې مسئله ده چې یوازې د پاکستان د یوه ترانسپورتي شرکت له لارې دا مالونه انتقالېږي

ښاغلي الکوزي وویل: «په بازار کې د یو موټر کرایه ده دوه لکه ده له موږ نه پنځه لکه اخلي دا یو ظالمانه حرکت دی د نړۍ په هیڅ ځای کې په ترانزیټي اصولو کې دا نشته چې د بهرنیو سوداګرو د مالونو لپاره به یو قانون

ستونزې شته دي، انشاالله بناوري یم چې په راتلونکو ورځو کې به اسلام اباد ته د افغانستان د هیات د سفر وروسته دا ستونزې حل شي». ځکه چې پخپله د پاکستان صدراعظم نوازشریف د دغو ستونزو د هوارولو وعده کړې وه». ښاغلي قوقندي وایي چې د پاکستان حکومت د افغان سوداګرو د ستونزو د هوارولو لپاره تر ۹۰ ورځو پورې موده ټاکلې چې لا هم تېره شوې نه ده خو کې دې او هیله ده چې ستونزې به په دغه موده کې حل شي. د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو د خونې چارواکي وایي چې ټاکل شوي دا هیات به یه اوونۍ د رواني عیسوي میاشتې په پای ورسېږي او یا هم د جنوري په لومړۍ ورځ اسلام اباد ته لاړ شي. د پاکستان د سوداګرۍ وزیر انجنیر دستګیر خان تېره اوونۍ په اسلام اباد کې خبریالانو ته وویل چې هېواد یې غواړي بل کال ته له افغانستان سره د سوداګرۍ کچه دوه چنده زیاته کړي. پاکستان حکومت هیله لري چې افغانستان سره د سوداګرۍ په برخه کې ستونزې به د اپټکا د کمیسیون له لارې حل کړي د همدې له امله پاکستاني چارواکي د اپټکا د غونډې د جوړېدو غوښتنه کوي. د افغانستان او پاکستان ترمنځ د اپټکا کمیسیون چې تر ډېره حده تخنیکي مسئلو په باب کار

حلولو وعده کړې وه چې تراوسه لا هم پرې عمل نه دی شوی. خان جان الکوزي امریکا غږ سره په مرکه کې وویل چې پاکستان ته د جمهور رئیس غني د سفر وروسته افغانستان او پاکستان ترمنځ د دواړو هېوادونو د سوداګرو لپاره د ویزې اسانتیاوې برابرې کړې دي. ښاغلي الکوزي وویل «تراوسه دوی مسئلې یوه د پاسپورت او ویزې مسئله ده چې د سوداګرو لپاره دواړو خواو حل کړې ده، او بله مسئله د جواز مسئله ده چې افغان سوداګرو ته یې په کراچۍ کې غوښته اوس جواز نه غواړي او په نورو لس مسئلو چې اتفاق شوی وو دوی مسئلې یې حل شوي او پاتې لوړي لا حل نه دي». د افغانستان د

جوړوي او د خپلو خلکو لپاره به بل قانون». د افغانستان سوداګرۍ او صنایعو وزارت هم مني چې د دواړو هېوادونو ترمنځ د سوداګرۍ په برخه کې ځینې ستونزې هواري شوې نه دي خو د هغې لپاره یې وړاندې لاورځې شته چې پاکستاني چارواکو یې افغان جمهور رئیس ته د هوارولو وعده کړې ده. ددغه وزارت ویاند مسافر قوقندي امریکا غږ ته وویل چې ډیرژر به د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو د وزارت یو هیات د ستونزو د هوارولو په سر د خبرو لپاره پاکستان ته لاړ شي. ښاغلي قوقندي وایي چې اسلام اباد ته د هیات د سفر نېټه لا نه ده ټاکل شوې. هغه وویل: «هغې چې موږ یې غواړو اوس هم د سوداګرۍ او ترانزیټ په برخو کې

کوي د دواړو هېوادونو ترمنځ د ترانزیټ او سوداګرۍ په برخه کې د لاسلیک شوي تړون اړتیا له مخې جوړ شوی دی. په افغانستان او پاکستان کې سیاسي او امنیتي ستونزو دواړو هېوادونو ترمنځ په سوداګرۍ هم اغېزه کړې ده. په اوس وخت کې افغانستان او پاکستان په خپلو کې د دوه نیم میلیارده ډالره په ارزښت راکړه ورکړه لري. افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو وزارت وایي چې لږ خوش فیصلو پورې یې پاکستان ته صادرات زیات شوي دي. دا وزارت وایي چې د دواړو هېوادونو ترمنځ د رسمي سوداګرۍ سربېره هر کال تر اوه سوه میلیونو ډالرو پورې د قاچاق له لارې هم راکړه ورکړه تر سره کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیواد

HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۳ ل د مرغومي ۱۰ مه د ۱۴۳۶ ق د ربیع الاول ۹ مه د 31/12/2014

په کرمې ایجنسۍ کې ښوونځي سوځول شوي

وسله والو پرون سهار په کرمه ایجنسۍ کې دوو ابتدایه ښوونځیو ته په داسې حال کې اور واچاوه چې چارواکو د وسله والو د حملو د کوابنو له امله د زمې رخصتۍ تخلولې دي. په کرمه کې وسله وال طالبان د شیعه گانو پر ضد جگړو کې ښکیل دي او په دې سیمه کې له اوږدې مودې راهیسې شخړې رواني دي. د کرمې ایجنسۍ یوه جگ پوړي چارواکي امجد علي خان فرانسپرس آژانس ته وویل: حمله کوونکو د ښوونځیو ښیرونه، څوکۍ، کتابونه او لوزام راویستل، تیل یې ورباندې وپاشل او اور یې ورته کړ ده وویل، د ښوونځیو ټول اسناد له منځه ولاړ شوي او ودانیو ته زیان اوښتی دی تر اوسه کومې ډلې د دغه عمل مسولیت نه دی منلی. خو خان وایي، دا د طالبانو کار دی. دا چې ښوونځي د ژمي د رخصتیو لپاره تړل شوي، په حملو کې چاته مرګ ژوبله نه ده اوښتې.

د افغاني پیر او پلور

پرون له غرمې مخکې د کابل په شهزاده سرای کې افغانۍ د بهرنیو اسعارو په وړاندې په دې ډول بدلېده

یو امریکايي ډالر پیرودل په 58/30 افغانیو پلورل په 58/35 افغانیو

یو انګلیسي پوند پیرودل په 90/80 افغانیو پلورل په 90/90 افغانیو

یوه یورو پیرودل په 70/80 افغانیو پلورل په 70/90 افغانیو

یو سعودي ریال پیرودل په 15/45 افغانیو پلورل 15/50 افغانیو

د امارات یو درهم پیرودل په 15/85 افغانیو پلورېږه 15/90 افغانیو

زر پاکستاني کلداري پیرودل په 573 افغانیو پلورل په 574 افغانیو

زر هندي کلداري پیرودل په 930 افغانیو پلورل په 940 افغانیو

او زر ایراني تومانه پیرودل په 16/30 افغانیو پلورل په 16/35 افغانیو

((په ایران کې دې د افغان کډوالو ستونزې حل شي))

مظاهره چیانو له افغان حکومته هم وغوښتل چې له ایران سره دې په دوستانه اړیکو له سره غور وکړي او هرڅومره چې ژر کېدای شي په ایران کې د افغان مهاجرو ستونزې حل کړي.

په کابل ښار کې لسګونو تنو د ایراني چارواکو له خوا په دغه هېواد کې افغان کډوالو سره د ناوړه چلند په غبرګونه کې مظاهره وکړه. مظاهره چیانو چې د عدالت او برابرۍ نارې وهلې له ټپوالې ټولنې او افغان حکومت نه وغوښتل چې په افغان کډوال وژل شوي دغه شان په ټولنیزو رسنیو کې یو شمېر داسې ویډیوګانې خپرې شوې چې افغان کډوالو ته پکې سپکاوی شوی دی. د ایراني چارواکو دغه چلند د افغانانو غوسه راوپاروله او په غبرګون کې مظاهره وکړه. مظاهره

ایران کې د افغان کډوالو د ستونزو په حل کې کوټلي ګامونه واخلي. په دې وروستیو کې په ټولنیزو رسنیو کې داسې ویډیوګانې خپرې شوې چې له افغان کډوالو سره د ایراني چارواکو ناسم چلند په ګوته کوي. مظاهره چیانو چې شمېرې لسګونو تنو ته رسېده لوحې او شعارونه یې له ځان سره لېږدول، ایراني چارواکو په خطاب کې یې ویل چې تو پیر س کړي. انسانیت سرحد نه لري او تبعیض ګناه ده مظاهره چیانو پرون له صدارت څلورلارې څخه مظاهره پیل کړه او د ایران سفارت مخ ته د یوه اعلامیې په لوستلو سره پای ته ورسېده. یاد اعلامیې لیک چې مدني ټولنو د یو شمېر فعالانو له خوا ولوستل شو په یوه برخه کې داسې راغلي: «ایراني چارواکي دې هغه مقامات او ایراني سرتېري چې له افغان مهاجرو سره یې ناوړه چلند کړی دی ژر ونیسي او عدلي او قضایي ارګانونو ته معرفي کړي، ټپوالې ټولنه په ځانګړي توګه د کډوالو په چارو کې د ملګرو ملتونو عالي کمیشنرۍ باید په ایران فشار راوړي چې یاد حکومت په ایران کې له افغان مهاجرو سره د ناوړه چلند مرتکبین ته جزا ورکړي.» په دې وروستیو داسې راپورونه خپاره شول چې د ایران په اصفهان کې دری تنه

چیانو له ایراني حکومت غوښتنه وکړه چې د مهاجرت په برخه کې ټول نړیوال کنوانسیونونه مراعات کړي او د افغان مهاجرو نه خوړونې نه دې لاس واخلي. مظاهره چیانو له افغان حکومته هم وغوښتل چې له ایران سره دې په دوستانه اړیکو له سره غور وکړي او هرڅومره چې ژر کېدای شي په ایران کې د افغان مهاجرو ستونزې حل کړي. د مظاهرې یوې ګډونوالې نیلا احمدي حرېالانو ته وویل "موږ د ملي وحدت له حکومته غواړو هرڅومره چې ژر کېدای شي په ایران کې د افغان مهاجرو د ستونزو د حل په هدف ځانګړې تدابیر په پام کې ونیسي. څنګه چې په ایران کې په ناوړه حالت کې ژوند کوي" د راپورونو پر اساس دا مهال څه باندې دری میلیونه افغان کډوال په بهرنیو هېوادونو کې اوسېږي چې نږدې یو نیم میلیون یې په ایران کې ژوند کوي. وخت ناوخت داسې راپورونه رارسېږي چې ایراني چارواکي له افغان مهاجرو سره ناوړه چلند کوي کارپوهان په دې باور دي چې افغان حکومت دې باید د مهاجرو د راستنولو لپاره ملي ستراتیژي جوړه کړي څو ټول افغان مهاجر چې دا مهال په بهر کې په ناوړه وضعیت کې ژوند کوي هېواد ته راستانه شي

((د ملي پروژو کنټرول او مدیریت ...

په تېرو ۱۳ کلونو کې د انجنیرۍ پر بنسټ ظرفیتونو چې د سړکونو د ساتنې او څارنې او د پروژو د مدیریت په برخو کې ورته اړتیا ده، کار نه دی شوی جمهور رییس غني د عرضې او تقاضا ترمنځ اړیکې ته د اشارې په ترڅ کې څرګنده کړه چې د فواید عامې او لوړو زده کړو وزارتونو ترمنځ باید قوي همغږي موجوده وي او داسې یو چوکاټ رامنځته شي چې له مخې یې کاري ځانګړې وسنجول شي او یا د کابل پولیتخنیک پوهنتون او د کابل پوهنتون د انجنیرۍ پوهنځي د ۲۶ پیرۍ د اړتیا له مخې خپل نصاب عیار کړي جمهور رییس ټینګار وکړ چې افغانستان باید د دغه کلیدي وزارت له لارې ثروت ترلاسه کړي چې د دغه کار لپاره د سړک جوړونې د څرګندو ستندرونو موجودیت ته اړتیا ده جمهور رییس محمد اشرف غني ټینګار وکړ چې موږ باید د پروژو د پلان جوړونې، دیزاین او عملي کولو په برخه کې پر لوړو باندې ته اتکا کولو څخه را ووځو جمهور رییس غني زیاته کړه چې د فواید عامې وزارت دې د پروژو او د هغو د مالي سرچینو مدیریت رامنځته کړي او له دې لارې باید د سړک جوړونې قیمت راټیټ او کیفیت یې لوړ شي څنګه افغانستان په اوسنیو شرایطو کې د لوړو قیمتونو توان نه لري

اعلان فاتحه

سید اقبال سادات وسید رامین مقیم درخارج سید مسعود و سید تمیم سادات سید صمیم سادات فرزندان، سید عطا برادر و سید بصیر و سید فتاح برادرزاده ها داکتر عبدالغفار وقوماندان ګلاني پسران کاکا، طارق جمشید خان افسر وزارت داخله دامادان، محمد امان کریمي مدیر عمومي ریاست عمومي منابع آزادي وزارت اطلاعات وفرهنګ خسربره، انجنیر عبدالشکور وزالي رییس نظارت وزارت آب وبرق پسر ماماي خانم، ډګروال متقاعد شیرآغا عبدالواحد صمدي وبرهاني بلوچ مدیر تصدي هاي وزارت ماليه فضل احمد سرمعلم مکتب لیسه شهرک باغ ها، جنرال محمد بقائي خسر احمد ضیا بقائي و احمد نوید بقائي حاجي عبدالودود خسربره هاي پسر، محمد هارون کارمند کمپني روشن ډګروال حفیظ الله افسر قوماندانی عمومي لوژستیک پسران ماما، ایمل کارمند روشان، نوید معاون اداري ریاست اداره انکشاف شهري، رومان نماینده فروشات روشان پسران خسربره، شهلا کارمند وزارت صحت عامه فرمانه بقائي سادات معلم لیسه نسوان بي بي ساره عروسان، سیما عثماني کریمي داکتر صحت رواني رونا عثماني کریمي مدیرعمومي ریاست تفتیش وزارت تجارت نسبت وفات ډګروال متقاعد سیدرضا سادات که جنازه قبلا بخاک سپرده شده به اطلاع دوستان رسانیده میشود که امروز چهارشنبه مورخ ۱۰ جدی فاتحه مردان درمسجد کویټي وفاتحه زنانه درصالون کویټي واقع کولاي پارک، حصه اول خیرخانه ازساعت یک ونیم الی سه ونیم بعداز ظهر گرفته میشود دوستان مطلع باشند

نړیوالو ورځپاڼو ته کتنه

((افغانستان یوازې نه پرېږدو))

ریالرو لوبدیځو ورځپاڼو بیا هم په افغانستان کې د امریکا په مشرۍ د نړیوال ائتلاف د جنګي ماموریت د پای ته رسېدو په اړه مقالې او مطالب خپاره کړي دي

واشنګټن پوسټ لیکي په افغانستان کې د ناټو ۱۳ کلن جنګي ماموریت د یکشنبې په ورځ په رسمي ډول پای ته ورسېد تو پرته امریکايي چارواکو ژمنه وکړه چې د افغانستان په ناتمامه جګړه کې به بیا هم نړیواله ټولنه د افغانستان د یوه ناعنساره شریک په توګه پاتې وي. واشنګټن پوسټ په دې برخه کې په افغانستان کې د ناټو ځواکونو د عمومي قوماندان جنرال جان کمپبل خبره راخستې چې وایي: «موږ افغانستان یوازې نه پرېږدو» ناکل شوې ده چې جنرال کمپبل به په افغانستان د ناټو د نوي ماموریت مشري هم پرغاړه ولري. په افغانستان کې د ناټو د جنګي ماموریت د ختمېدو په اړه ونسټن اوباما ویلي: د افغانستان جګړه په مسولانه توګه پای ته رسېده خو نوموړي بیا هم افغانستان له خطرونو ډک هېواد بللی دی.

تیارو بهرکړل او د راتلونکي په اړه مو ورته هیلې ورکړې. موږ به چلو اړیکو چې د اعتماد، دوستۍ او مشترکو منافعو پر بنسټ دي، وپالو. ورځپاڼې په افغانستان کې د ناټو نوي روزنیز ماموریت په اړه د ناټو د یوه بل لوړ رتبه قوماندان خبره نقل کړې چې ویلي: اوس د نوي باب د لیکلو وخت رسېدلی دی. انډیپنډنټ د افغانستان د ملي امنیت د سلاکار محمد حنیف اتمر په حواله لیکي، افغان او د ائتلاف پرسونل د افغانستان د روښانه راتلونکي او په بریا کې د سولې لپاره خپله ونډه ورکړې ده

او هغوی ته په سلا مشورو متمرکز وي. دوهم دا چې امریکايي ځواکونه به د افغان سرتیرو د روزنې سربېره د ترورېزم ضد محدود عملیات هم ترسره کوي. خو ورځپاڼه وايي، ناټو په داسې حال کې په افغانستان خپل جنګي ماموریت ختموي چې دا هېواد اوس هم د سیاسي ناکرارۍ ښکار دی، څه د پاسه درې میاشتې کېږي چې اشرف غني د نوي ولسمشر په توګه کاربیل کړی خو تراوسه یې د کابینې درک نه لګي.

ټایمز خو ټایمز ورځپاڼې بیا د افغانستان اوسنیو شرایطو او راتلونکي ته اندېښنه څرګنده کړې ده. ورځپاڼه وایي، نړیوال ځواکونه په داسې حال کې خپل جنګي ماموریت پایته رسوي چې طالبانو یو شمېر سیمې نیولې او داسې اندېښنې هم شته چې کېدای شي افغانستان بیا د ترورستانو په خوندي پناه ځای بدل شي. ټایمز په دې

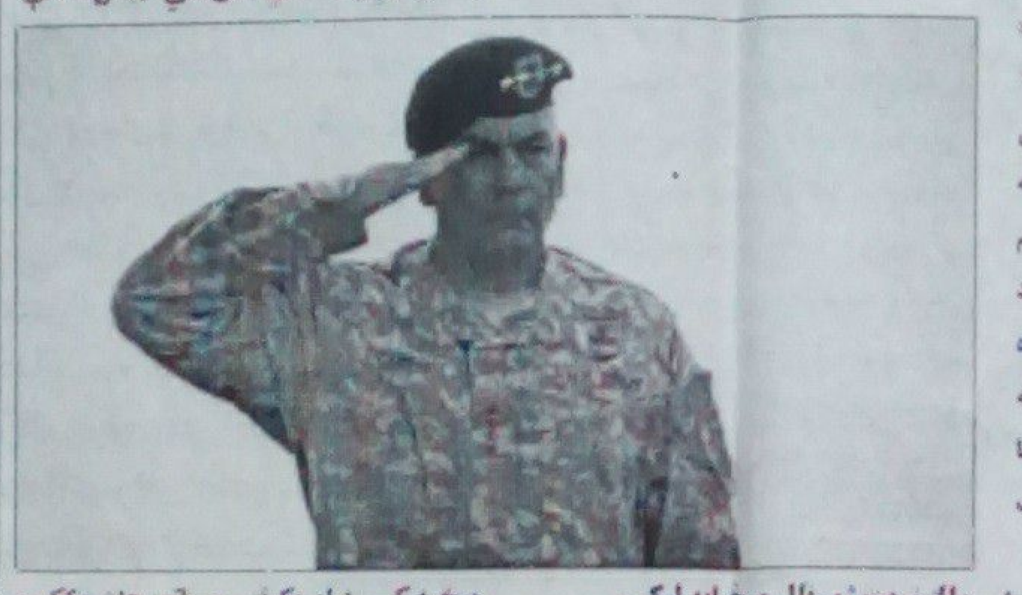

انډیپنډنټ انډیپنډنټ ورځپاڼې هم په افغانستان کې د ناټو د جنګي ماموریت د پای ته رسېدو موضوع راخستې ده. ورځپاڼه په افغانستان د ناټو د عمومي قوماندان په حواله لیکي په ګډه مو د افغانستان خلک له

والسټریټ ژورنال ورځپاڼه لیکي په افغانستان کې د ناټو نوي ماموریت چې له تخنیکي پلوه د روانې دسمبرمیاشت په ۳۱ پیلېږي، دوه اړخه لري. د قاطع ملاتړ په نامه دا ماموریت به د افغان ځواکونو په روزنې

برخه کې د امریکايي سناتور جان مککین خبرداری راخستی چې وایي: که نړیوال ځواکونه له افغانستانه ووځي نو کېدای شي دا هېواد په یو بل عراق بدل شي.

مسکو او کابل د پوځي تخنیک پر تړون کار کوي

د افغانستان لپاره د روسیې د جمهور رییس ځانګړي استازي کابلوف وایي، چې هېوادیې له افغانستان سره د پوځي تخنیک په برخه کې د همکاریو تړون پر مسوده کار کوي. خو دا چې افغان لښکر ته به وسلې هم ورکړي خه یې نه دي ویلي. د افغانستان لپاره د روسیې د جمهور رییس

اړه رسنیو ته معلومات ورکړل شي. کابلوف د هغې پوښتنې په ځواب کې چې آیا مسکو پلان لري، له افغانستانه د ناټو ځواکونو تر وتلو وروسته د کابل حکومت په اختیار کې وسلې ورکړي؟ وویل «که خبره د وسلو په برخه کې وي، په افغانستان کې اوس هم کافي اندازه وسلې شته

باید ووایم، د افغانستان لپاره د روسیې ځانګړي استازي ضمیر کابلوف، د هغې پوښتنې په ځواب کې چې روسیه به د افغان امنیتي ځواک د ملاتړ لپاره دغه هېواد ته خپل لښکر ولېږي؟ وویل: چې روسیه دې ته تیاره نه ده چې افغانستان ته دې لښکر ولېږي. هغه زیاته کړه: «افغانستان ته به هیڅکله لښکر ونه لېږو، که نه نو دا به په دې معنا وي چې موږ په دغه هېواد کې جګړې ګټې لیوو» هغه زیاته کړه، داسې هېواد ته چې د شوروي په وخت کې یې عسکر لېږل تر بل هر یوه ډېر دي، ولې باید بهرني عسکر وګومارل شي. آیا هر دې ته چې هغوي وروزل او تجهیز شي، چې د خپل هېواد امنیت پخپله خوندي کړي. دا د ستونزې د حل ډېره ښه او ارزانه لار ده. کابلوف دغه راز وویل، چې روسیه له ګاونډي تاجکستان - افغانستان سرحد نه بېرته سرحدي ځواک ولېږي. خو زیاته کړې یې ده، چې مسکو تیار دی، له دوشنبې سره د هغې پښتې (پښتۍ) پر وړاندې ودرېږي، چې د افغانستان له سرحده تاجکستان ته متوجه ده. «تر هغه وخته چې د دوشنبې چارواکي وایي، چې سرحد پخپله کنټرولولای شي. موږ تیار نه یو چې سرحدي ځواک بېرته ورولېږو».

ولادیمیر پوتین ځانګړي استازي ضمیر کابلوف، له انټرفکس خبري آژانس سره په مرکه کې ویلي، چې پوځي چارواکي یې له افغانستان سره په پوځي تخنیک په برخه کې د همکاریو د احتمالي تړون پر مسوده کار کوي. هغه زیاته کړې، چې دغه مسوده لا تیاره نه ده او هر وخت چې تیاره او قطعي به یې غوره کړه بیا به یې په

خو دا هم سپینه خبره ده چې دوخت په تېرېدو سره وسلې زړېږي. هغه زیاته کړې، چې د وسلو د اړتیو خبره په بل تړون پورې اړه لري. دا چې د دغه تړون (د پوځي تخنیک د همکارۍ تړون) له مخې به روسیه له افغانستان سره څرنګه مرسته کوي، کابلوف وویل چې په تړون کې به دا نه وي ذکر شوې، چې په کومه برخه او څومره مرسته

((له مالیې سرغړوونکو شرکتونو ...

لري. دوی یې هڅولي چې په فساد کې د ښکېلو کوربیو او بهرنیو شرکتونو او اشخاصو پر وړاندې جدي مبارزه وکړي. د مالیې په وزارت کې د لویې څارنوالۍ موظف څارنوال غلام محمد کریمي وایي، په دې لړ کې به پام کې ده چې له ۵۰ افغان شرکتونو ته ګاټو یو میلیارد افغانۍ ترلاسه شي. غلام محمد کریمي وایي، «۵ توښتوونکي، سوداګریز او صنعتي شرکتونه دي، چې له ۱۳۸۴ کال

راهیسې له مالیې ورکولو ډډه کړې ده. دوی خپل بیلانس وړاندې کړی. خو دغکس پیسو ورکولو ته حاضر شوي نه دي. اوس پر دې موضوع جدي کار روان دی. د دغو پیسو اندازه له یو میلیارد افغانیو زیاته ده.» د افغانستان د لویې څارنوالۍ چارواکي وایي په دې لړ کې د هغو څلورو بهرنیو شرکتونو نومونه هم شته، چې ناټو ځواکونو ته یې اکمالات کول. دوی وایي دا چې ناټو ځواکونو ته د اکمالاتو رسوونکي شرکتونه له مالیې ورکولو معاف دي، خو دغو شرکتونو د ناټو له اړتیا اضافي توکي افغانستان ته وارد کړل

چارواکي وایي، بهرنیو شرکتونو دغه اضافي توکي په ازاد بازار کې پلورل او له افغان حکومت سره یې دغو توکو له شوي تړون نه یې، ناوړه ګټه پورته کړې ده. دوی وایي، اوس نه دغو بهرنیو شرکتونو د دغو توکو ټکس غواړي. چې د ناټو په نوم یې له مالیې ورکولو پرته افغانستان ته وارد کړي او په ازاد بازار کې یې پلورلي دي. افغان ولسمشر اشرف غني د خپل ټاکنیز کمپاین او د لوړې کولو پر مهال له فساد سره د مبارزې ژمنه کړې وه. خو ځینو شنونکي وایي، په دې لار کې به ولسمشر له لوړو او زورو ډک وي.

کندهار ولایت ته نوی

د مرستیال په توګه. د بیاطلي شمسي ګومارنه برخای او موده ګام بولي او په نوي دنده کې ورته د بریالیتوب هیله لري. دا اداره د کندهار پر سیمه ییزه اداره او ولسونو غږ کوي. چې نه نوی مرستیال والي سره په همکارۍ نوموړی د انکشاف او ښې حکومتولۍ د رامنځته کولو لوبو نوښتونو ته لاره هوار کړي باختر

پهرنۍ لنډې خبرونه

د مالیزیا د لوېدلې الوتکې ۴۰ مړي موندل شوي

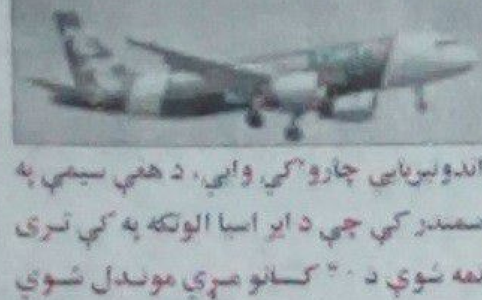

اندونیزیایي چارواکي وایي، د هغې سیمې په سمندر کې چې د اېر اسیا الوتکه په کې تړې نه شوې د ۴۰ کسانو مړي موندل شوي دي. دغه مړي د اندونیزیا جاوا سمندر کې چې د بورنیو په سیمه کې دي د سمندر پر سطح د الوتکې له پاتې شونو سره یو ځای لېدل شوي دي. دا د بورنیو سیمې هغې برخې سمندر دی، چې د اندونیزیا اړوند دی او هغه سیمه ده چې د بې درکه شوې الوتکې د لټون لپاره په کې عملیات روان دي دغه ایر بس اې ۳۲۰ - ۲۰۰ ډوله الوتکه چې ۱۶۲ کسان په کې ناست وو د اندونیزیا له سورابایان سیمې له سنګاپور له د الوت پر مهال د یکشنبې په ورځ بې درکه شوه

داعش په ۶ میاشتو کې نږدې ۲۰۰۰ کسان وژلي

سوري فعالان وايي، داعش په سوریه کې د تېرو شپږو میاشتو پر مهال نږدې دوه زره کسان وژلي دي. د داعش جنګیالیو دغه کسان یا په ډزو وشتلي، یا یې سرونه ترې غوځ کړي او یا یې په تیږو ویشتلي دي. برېتانیا مېشتې دغه بنسټ وایي، دا شمېرې او معلومات یې د سوریې د نه د فعالو شبکو د ریپوټونو پر بنسټ چمتو کړي دي. دوی وایي، له ټول ټال ۱۸۷۸ وژل شویو څخه نږدې ۱۲۰۰ کسان ولسي وګړي دي. دغه بنسټ زیاتوي، چې د داعش جنګیالیو د واکمن سوري نظام نږدې ۵۰۰ پوځیان او یا د دوی ملاتړي ملېشې تر نیول کېدو وروسته وژلي دي. وایي، چې داعش د خپلې ډلې تر ۱۲۰ ډېر هغه غړي هم اعدام کړي، چې غالباً د تېښتې په تورنیول شوي وو.

د یونان پارلمان د ولسمشرۍ کاندید رد کړ

پارلمان غړو په درېیم او وروستي ځل د ولسمشر د ټاکلو لپاره رایه ورکړه، خو په دې ونه توانېدل چې د پارلمان د غړو پوره رایې ترلاسه کړي. ساغلي سماراس ووېل چې ټاکنې به د جنورۍ پر ۲۵ کېږي. د دغې خبر له امله د یونان د ونډو بازار ټس سقنه وتوېده. پخوانی اروپایي کمېشنر ساغلي دایمر وتوانید یوازې د ۱۶۸ پارلماني غړو رایې تر لاسه کړي. دا له تېرې اوونۍ راپدېخوا دوهم ځل دی چې ساغلي ستوروس دیمس نشي کولای د پارلمان د غړو ۱۸۰ رایې خپلې کړي

د یونان د پارلمان غړو د نوموړي وزیر انتونیوس سماراس له خوا وړاندې شوي د ولسمشرۍ کاندید رد کړ. ستوروس دیمس ونشوای کولای چې ۱۸۰ رایې خپلې کړي او اوس پارلمان باید لغوه شي. له شپږو کلونو وروسته اوس د یونان اقتصادي حالت مخ په رغېدو دی. د شپې پر ورځ د

فلسطینیانو د دولت د رسمي کولو هڅې ګړندۍ کړې

فلسطینیان د ملګرو ملتونو د امنیت شورا ته لایحه وړاندې کړه چې په راتلونکو دریو کلونو کې د فلسطین د دولت جوړېدو زمینه برابره شي. د امریکا نظر دا دی چې د فلسطینیانو شخړه باید د خبرو اترو له لارې هواره شي. فلسطیني مرکچي صایب عریقات وایي، د لایحې لومړۍ نسخه به د امنیت شورا ته وړاندې کړي. اوسنی لایحه دوام نه شي کولی. یا باید د فلسطینیانو خپلواکه اداره فلسطینیان نه اشغالي حالت څخه راوباسي او خپلواکي ته یې ورسوي او یا هم اسراییل د اشغالګر قوت په توګه خپل مسولیتونه سرته ورسوي. دغه پرېکړه لیک په مسوده کې د ۱۹۶۷ کال پر اساس د فلسطین دولت په نظر کې نیول شوی. چې ختیځ بیت المقدس به یې پلازمېنه وي. د کډوالو د موضوع په شمول، د امنیت د شورا او د ملګرو ملتونو د عمومي اسامبلې د پرېکړه لیکونو پر بنسټ د ټولو اساسي موضوعاتو د حل لارې چارې به کې سنجول شوي دي

د بشارالاسد حکومت د سولې په اړه خبرو ته چمتو دی

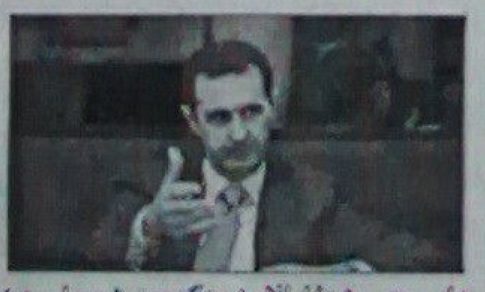

وایي چې د بشارالاسد حکومت د سولې په هغو مذاکرو ګډون ته تیار دی، چې مسکو پلان کړې او راتلونکې میاشت به ترسره شي. د سوریې چارواکي ویلي چې د بشارالاسد حکومت به په هېواد کې د روان کړکېچ د حل لپاره د خپلو ملګرو د هڅو لپاره په مسکو کې په لومړنیو مشورتي مذاکرو کې ګډون کوي. د سوریې حکومت د روانې کورنۍ جګړې د پای ته رسولو لپاره پر خپل تعهد ټینګ ولاړ دی. د سوریې حکومت له دې بحرانه د وتلو لپاره په دې غونډه کې ګډون او د بحران د حل د هڅو پر تعهد ټینګار کوي. په سوریه کې د بشارالاسد او د هغه د حکومت د مخالفینو ترمنځ د مذاکرو وروستۍ دور تېر ژمي په جنیوا کې ترسره شو چې بې نتیجې پای ته ورسېد په سوریه کې له ۲۰۱۱ میلادي کال راهیسې دوه لکه کسان وژل شوي او د د ټونو وګړو نه دریو څخه یوه برخه یې کوره شوي دي

له بهرنیو منابعو څخه

وجیبه ملی تمام رسانه ها بازتاب رشادت، دلیری وشجاعت نیروهای...

وتامین امنیت دو انتخابات توسط نیروهای امنیتی افغان این توانمندی قوای مسلح ونیروهای امنیتی کشور را در تامین امنیت به اثبات رسانیده است مسوولان رسانه ها از اینکه به تاریخ یازدهم جدی قوای امنیتی کشور به صورت مستقلانه از استقلال وتمامیت ارضی کشور خویش دفاع وحراست می نمایند، حمایت نموده بازتابی رشادت ودلیری های نیروهای افغان را که در حقیقت فرزندان صدیق وقهرمان کشور اند وجیبه ملی ودینی خود خواندهآماده گی شان را درتجلیل هر چه با شکوه تری این روز اعلام نمودند

کتونکې ولاړ

Dr: Shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies

Editor -in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz

0700078878

Deputy: Shah Wali "Qarar"

دورځپاڼې د ویش څانګه

۰۷۰۷۹۶۰۱۷۱ ، ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷

چاپځای: د آزادۍ مطبعه

- سید یوسف شریفي
- محمد صادق قلندري
- میر محمدي عزیزي
- اصغر بني

دورځپاڼو رئیس: دکتور شمس الحق آریان فر ۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰

آمر او مسوول مدیر احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۸۷۸ ، ۰۲۰۲۳۰۲۹۳۰

مرستیال شاولي قرار ۰۷۹۹۳۱۲۵۰۶ ، ۰۲۰۲۳۰۲۱۲۹

سرپرست مسوول سکرتر شیر محمد نظري ۰۷۷۲۰۳۶۷۴۵

دیزاین احمدشاه سحي ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک hewad1948@yahoo.com

د ورځپاڼو وېب سایټ www.dailies.gov.af

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library